Cuntas Leithreasa 2021

Vóta 34

Tithíocht, Rialtas Áitiúil agus Oidhreacht

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 34, ceanglaítear orm an cuntas leithreasa don Vóta a ullmhú gach bliain, agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste le hiniúchadh.

I gcomhréir leis an gceanglas seo, d'ullmhaigh mé an cuntas a ghabhann leis seo ar an tsuim a caitheadh sa bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2021 ar thuarastail agus costais Oifig an Aire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta, lena n-áirítear deontais d'údaráis áitiúla, deontais agus speansais eile i dtaca le tithíocht, le seirbhísí uisce, le scéimeanna ilghnéitheacha, le fóirdheontais, le deontais agus le híocaíocht deontas áirithe faoi scéimeanna airgeadteoranta.

Cuirtear an toradh maidir le caiteachas i gcomparáid leis na suimeanna

(a) arna ndeonú ag Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa, 2021, lena n-áirítear an tsuim a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasaí-i-gcabhair ar mhaithe le caiteachas don bhliain, agus
(b) arna soláthar do sheirbhísí soláthair chaipitiúil in 2021 as leithreasaí neamhchaite in 2020, faoi na socruithe géillte iarchurtha a bunaíodh le halt 91 den Acht Airgeadais, 2004.

Tá farasbarr €116.672 milliún le géilleadh don Státchiste.

Is cuid den chuntas iad an Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta, an Ráiteas faoi Rialú Inmheánach Airgeadais agus nótaí 1 go 7.

Aistriú feidhmeanna

Tháinig aistriú na bhfeidhmeanna ón Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán (Vóta 33) d'Aonad na nIarratas ar Fhorbairt (AIF) den tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra chuig an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta in éifeacht an 24 Meitheamh 2021 faoi I.R. Uimh. 302 de 2021: an tOrdú um Oidhreacht (Riarachán Roinne agus Feidhmeanna Aire a Aistriú), 2021.

Tháinig aistriú na bhfeidhmeanna chuig an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán (Vóta 33) d'Aonad na nIarratas ar Fhorbairt (AIF) den tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra chuig an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta in éifeacht an 31 Márta 2021 faoi I.R. Uimh. 185 de 2021: an tOrdú um Oidhreacht (Riarachán Roinne agus Feidhmeanna Aire a Aistriú), 2021.

Léirítear sa chuntas leithreasa freisin, a chaithfidh foirm agus formáid an mheastacháin lena mbaineann a leanúint, an t-aistriú feidhmeanna thuas ar bhonn lánbhliana. Dá bhrí sin, tugtar cuntas ar na feidhmeanna aistrithe uile i gcuntas leithreasa 2021.

Ráiteas faoi Bheartais agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na polasaithe agus na prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta a bhaineann le cuntais leithreasa a tháirgeadh, mar atá leagtha amach ag an

Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i gciorcláin 1 agus 9 de 2022, chun feidhme nuair a bhí an cuntas á ullmhú, seachas i gcás an mhéid seo a leanas.

Luacháil ar shócmhainní

Tá úinéireacht na sé pháirc náisiúnta dílsithe don Aire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta, eadhon:

Páirc Náisiúnta Bhoirne
Páirc Náisiúnta Chonamara
Páirc Náisiúnta Ghleann Bheatha
Páirc Náisiúnta Chill Airne
Páirc Náisiúnta Shléibhte Chill Mhantáin
Páirc Náisiúnta Néifinne Fiáine

Ní dhearnadh talamh, foirgnimh ná sócmhainní oidhreachta atá suite laistigh de na páirceanna náisiúnta a luacháil, agus ní léirítear iad sa ráiteas faoi shócmhainní seasta. Cuirtear sócmhainní eile atá suite sna páirceanna, amhail trealamh agus feithiclí, ar áireamh sa ráiteas faoi shócmhainní seasta.

Dímheas

Ní dhéantar talamh a dhímheas. Dímheastar sócmhainní eile de réir méid cothrom feadh a saoil fhónta mheasta ar bhonn míosúil ón mí ina gcuirtear an tsócmhainn i mbun seirbhíse ar an mbonn seo a leanas

- foirgnimh ag ráta 5% in aghaidh na bliana
- mótarfheithiclí ag ráta 20% in aghaidh na bliana
- gléasra agus innealra ag ráta 10% in aghaidh na bliana
- trealamh radair ag ráta 6.66% in aghaidh na bliana

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht as an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, aithním an fhreagracht atá orm as a chinntiú go ndéanann an Roinn córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh airgeadais a choimeád agus a fheidhmiú.

Feidhmítear an fhreagracht sin i gcomhthéacs na n-acmhainní atá ar fáil dom agus i gcomhthéacs na ndualgas eile atá orm mar Ard-Rúnaí. Ina theannta sin, ní féidir le haon chóras rialaithe inmheánaigh airgeadais ach dearbhú réasúnach agus ní dearbhú iomlán a sholáthar go gcosnaítear na sócmhainní, go ndéantar na hidirbhearta a údarú agus a thaifeadadh i gceart agus go gcuirtear cosc ar earráidí nó neamhrialtachtaí ábhartha nó go mbraithfí iad ar bhealach tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas rialaithe inmheánaigh airgeadais a choimeád agus déantar athbhreithniú leanúnach ar an gcóras agus ar a éifeachtacht.

Seirbhísí comhroinnte

An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte (Vóta 18) a chuireann feidhmeanna párolla agus acmhainní daonna ar fáil don Roinn ar bhonn seirbhísí comhroinnte.

Tá mo chuid freagrachtaí maidir le ceanglais an chomhaontaithe bainistíochta seirbhíse idir an Roinn seo agus an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte comhlíonta agam i ndáil leis an bpárolla, acmhainní daonna agus seirbhísí comhroinnte a sholáthar.

Bím ag brath ar litir dearbhaithe ó Oifigeach Cuntasaíochta an Vóta don Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte á rá go bhfuil na rialuithe cuí á bhfeidhmiú agus seirbhísí comhroinnte á soláthar don Roinn seo.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe ina bhfuil na heilimintí seo a leanas i bhfeidhm.

- Sannadh freagrachtaí airgeadais ar an leibhéal bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach.
- Bunaíodh socruithe tuairiscithe ar gach leibhéal ar ar sannadh freagracht as bainistíocht airgeadais.
- Bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla chun teipeanna suntasacha rialaithe a thuairisciú agus chun gníomhaíocht cheartaitheach chuí a áirithiú.
- Tá Coiste Iniúchóireachta ann chun comhairle a thabhairt dom le linn dom mo chuid freagrachtaí as an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais a chomhlíonadh.
- Rinneadh doiciméadú ar na nósanna imeachta le haghaidh gach príomhphróisis gnó.
- Tá córais i bhfeidhm chun na sócmhainní a chosaint.

Rialuithe riaracháin agus tuairisciú bainistíochta

Deimhním go bhfuil creat um nósanna imeachta riaracháin i bhfeidhm chomh maith le tuairisciú rialta bainistíochta, lena n-áirítear deighilt dualgas agus córas tarmligin agus cuntasachta agus, go háirithe,

- go bhfuil córas buiséadaithe cuí ann le buiséad bliantúil a gcoimeádann an lucht ardbhainistíochta é faoi athbhreithniú
- go ndéanann an lucht ardbhainistíochta athbhreithnithe rialta ar thuarascálacha tréimhsiúla agus bliantúla airgeadais ina léirítear feidhmíocht airgeadais i gcoinne réamhaisnéisí
- go bhfuil córas bainistíochta riosca i bhfeidhm laistigh den Roinn
- go bhfuil córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras TFC a chinntiú
- go bhfuil treoirlínte cuí rialaithe infheistíochta caipitil agus disciplíní foirmiúla bainistíochta tionscadail ann.

Iniúchóireacht inmheánach agus an Coiste Iniúchóireachta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúchta inmheánaigh ag an Roinn agus go bhfuil pearsanra atá oilte go cuí ina bun, a fheidhmíonn de réir cairte scríofa. Tá obair na feidhme iniúchóireachta inmheánaí bunaithe ar anailís ar na rioscaí airgeadais a bhfuil an Roinn nochta dóibh agus tá a pleananna bliantúla iniúchóireachta inmheánaí, atá faofa agam féin, bunaithe ar an anailís sin. Féachtar leis na pleananna sin na príomhrialuithe a chlúdach ar bhonn atrátha thar thréimhse réasúnach. Déanaimse agus déanann an Coiste Iniúchóireachta athbhreithniú ar an bhfeidhm iniúchóireachta inmheánaí ar bhonn tréimhsiúil. Táim sásta go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm lena chinntiú go ndéanfar gníomhaíocht leantach de bhun thuairiscí na feidhme iniúchta inmheánaigh.

Comhlíonadh soláthair

Cinntíonn an Roinn go bhfuil béim chuí ann ar an dea-chleachtas nuair a bhítear ag ceannach agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm chun comhlíonadh gach treoirlíne iomchuí a chinntiú.

Chomhlíon an Roinn na treoirlínte seachas i gcás dhá chonradh (sa bhreis ar €25,000), a raibh luach €80,950 ar an iomlán leo (gan CBL a áireamh), mar atá leagtha amach thíos.

- Fuair an Roinn conradh le haghaidh sliotáin ama sa Phailliún Tailte Portaigh ag Comhdháil na Náisiún Aontaithe ar an Athrú Aeráide (COP 26) a reáchtáladh i nGlaschú idir an 31 Deireadh Fómhair agus an 12 Samhain 2021, agus an caiteachas cothrom le €45,000 (gan CBL a áireamh). Ní raibh aon sliotán ama eile ar fáil seachas na sliotáin ama sin nuair a bhí an Roinn ag iarraidh freastal ar an imeacht.
- Dámhadh conradh le haghaidh tacaíocht comhairleoireachta comhshaoil i ndáil le hiarratais imeall trá, agus an caiteachas sa bhliain cothrom le €35,950 (gan CBL a áireamh) trí leas a bhaint as próiseas léirithe spéise ar bhonn práinne/seiftiúlachta amháin chun leanúint de mheasúnú a dhéanamh ar iarratais ar cheadúnais imeall trá a éascú. Tá sé beartaithe go mbunófar creat le haghaidh mionchomórtais d'iarrataí den sórt sin tríd an Oifig um Sholáthar Rialtais i dtús na bliana 2022.

Tá mionsonraí tugtha ag an Roinn faoi chonarthaí neamhiomaíocha sa tuairisceán bliantúil maidir le ciorclán 40 de 2002 don Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste agus don Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Creat riosca agus rialaithe

Tá córas bainistíochta riosca curtha chun feidhme ag an Roinn lena ndéantar sainaithint agus tuairisciú ar na príomhrioscaí agus na gníomhartha bainistíochta atá á ndéanamh chun aghaidh a thabhairt ar na rioscaí sin agus, a mhéid agus is féidir, chun iad a mhaolú.

Tá clár rioscaí i bhfeidhm lena sainaithnítear na príomhrioscaí atá os comhair na Roinne agus rinneadh iad a shainaithint, a mheas agus a ghrádú de réir a dtábhachta. Déanann an Bord Bainistíochta an clár a athbhreithniú agus a athrú chun dáta ar bhonn rialta. Úsáidtear toradh na measúnuithe sin chun acmhainní a phleanáil agus a leithdháileadh chun a chinntiú go ndéantar rioscaí a bhainistiú de réir leibhéal inghlactha.

Ar an gclár rioscaí, tugtar cur síos ar na rialuithe agus na gníomhartha atá riachtanach chun rioscaí a mhaolú agus sanntar freagrachtaí as rialuithe do bhaill foirne ar leith.

Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach

Déantar athbhreithniú ar an gclár rioscaí go lárnach agus déanann an Bord Bainistíochta athbhreithniú ar gach riosca ardleibhéil ar bhonn rialta. Deimhním gur sainaithníodh príomhrioscaí agus rialuithe gaolmhara agus gur cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar oibriú na bpríomhrialuithe sin agus chun aon easnaimh shainaitheanta a thuairisciú.

Athbhreithniú ar éifeachtacht

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta ag an Roinn chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistíochta riosca agus rialaithe. Tá monatóireacht agus athbhreithniú na Roinne ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais bunaithe ar obair na n-iniúchóirí inmheánacha agus seachtracha agus na ndaoine den lucht bainistíochta laistigh den Roinn atá freagrach as an gcreat rialaithe inmheánaigh airgeadais a fhorbairt agus a chothabháil.

Saincheisteanna rialaithe inmheánaigh airgeadais

Níor sainaithníodh aon laigí eile i rialú inmheánach airgeadais maidir leis an mbliain 2021 as ar eascair caillteanas ábhartha nó as a bhféadfadh caillteanas ábhartha eascairt.

Saincheisteanna rialaithe Covid-19

D'fhorbair an Roinn clár rioscaí Covid-19 agus plean freagartha Covid-19 chun cuidiú le bainistíocht agus monatóireacht a dhéanamh ar rioscaí a bhaineann le Covid-19. Áirítear sa phlean réimse rioscaí idir fholláine foirne agus rioscaí slándála TFC agus tá sé ar fáil do choistí áitiúla Covid-19 agus do choistí Roinne Covid-19 chun cuidiú le monatóireacht agus bainistíocht a dhéanamh ar na rioscaí ar leith a thagann chun cinn de bharr Covid-19.

Chuir an fheidhm iniúchóireachta inmheánaí a cuid iniúchtaí in oiriúint chun na rioscaí a bhaineann le paindéim Covid-19 a mheas maidir leis an timpeallacht rialaithe agus le héifeachtacht na rialuithe agus na straitéisí maolaithe atá curtha i bhfeidhm ag an lucht bainistíochta.

Graham Doyle
Oifigeach Cuntasaíochta
An Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta

31 Márta 2022

Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 34 Tithíocht, Rialtas Áitiúil agus Oidhreacht

Tuairim faoin gcuntas leithreasa

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithreasa do Vóta 34 Tithíocht, Rialtas Áitiúil agus Oidhreacht don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2021 faoi alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993.

I mo thuairimse,

- léirítear go cuí sa chuntas leithreasa na fáltais agus an caiteachas a bhain le Vóta 34 Tithíocht, Rialtas Áitiúil agus Oidhreacht don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2021
- ullmhaíodh an cuntas leithreasa san fhoirm a d'ordaigh an tAire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Bonn faoin tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúchóireacht arna bhfógairt ag Eagraíocht Idirnáisiúnta na nUasfhoras Iniúchóireachta. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm faoi na caighdeáin sin san aguisín leis an tuarascáil seo. Níl baint ná páirt agam leis an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta agus tá na freagrachtaí eitice eile atá orm de réir na gcaighdeán comhlíonta agam.

Creidim gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchóireachta a fuair mé le bonn a chur faoi mo thuairim.

Tuarascáil ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ar nithe eile

Chuir an tOifigeach Cuntasaíochta ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais i láthair i dteannta an chuntais leithreasa. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm le tuairisciú ar an bhfaisnéis atá sa ráiteas, agus ar nithe eile a dtuairiscím orthu trí eisceacht san aguisín leis an tuarascáil seo.

Ciste Éadálacha Imrothlach na Gníomhaireachta Tithíochta

I gCaibidil 7 den tuarascáil uaim maidir le cuntais na seirbhísí poiblí do 2021, scrúdaítear an úsáid a baineadh as Ciste Éadálacha Imrothlach na Gníomhaireachta Tithíochta.

Ath-leithdháileadh maoiniúcháin vótáilte

I gCaibidil 4 den tuarascáil uaim maidir le cuntais na seirbhísí poiblí do 2021, scrúdaítear an dóigh ar comhlíonadh na nósanna imeachta le haghaidh maoiniú a ath-leithdháileadh ó fho-mhírchinn vóta i gcás gur tháinig coigilteas chun cinn, ar mhaithe leis an gcaiteachas barrachais ionchais ar fho-mhírchinn eile vóta a chlúdach. Athbhreithníodh ath-leithdháileadh cistí áirithe i Vóta 34 mar chuid den scrúdú sin.

Fíneáil AE a íoc

Nocht an tOifigeach Cuntasaíochta i nóta 2.14 gurb amhlaidh in 2021 a d'íoc an Roinn fíneáil €5.476 milliún leis an gCoimisiún Eorpach. D'eascair an fhíneáil as breithiúnas a thug Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh i mí na Samhna 2019. Bhain an cás Cúirte le mainneachtain ag Éirinn a chinntiú go ndearnadh measúnacht tionchair timpeallachta chúlghabhálach i ndáil le feirm ghaoithe a tógadh i gContae na Gaillimhe.

Tá an fhíneáil ar fhorchuir an Chúirt í comhdhéanta d'íocaíocht cnapshuime €5 mhilliún (a íocadh in 2020) móide fíneáil laethúil €15,000 i leith gach lae ar a leanann an sárú ar aghaidh, móide costais dlí. Faoi dheireadh na bliana 2021, d'íoc an Roinn fíneálacha arbh ionann iad agus €13.2 milliún san iomlán. Fabhraíodh dliteanas breise €3.495 milliún freisin. Lean an fhíneáil laethúil ar aghaidh, agus d'fhéadfadh sí a bheith ina cúis le dliteanas breise féideartha a bheidh cothrom le €5.5 milliún i leith na bliana 2022.

Seamus McCarthy
Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

31 Iúil 2022

Aguisín leis an tuarascáil

Freagrachtaí an Oifigigh Cuntasaíochta

Tá an tOifigeach Cuntasaíochta freagrach as na nithe seo a leanas:

- an cuntas leithreasa a ullmhú de réir alt 22 den Exchequer and Audit Departments Act 1866
- a chinntiú go gcomhlíonann an cuntas leithreasa ceanglais na *Nósanna Imeachta Airgeadais Phoiblí* ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe agus ordacháin eile ón Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe
- rialtacht na n-idirbheart a chinntiú, agus
- cur chun feidhme a dhéanamh ar cibé rialú inmheánach a chinneann an tOifigeach Cuntasaíochta a bheith riachtanach chun cuntas leithreasa a ullmhú atá saor ó mhíráiteas ábhartha, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis.

Freagrachtaí an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi alt 3 den Acht um Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993, an cuntas leithreasa a iniúchadh agus tuairisciú air do Thithe an Oireachtais, á lua cé acu is amhlaidh nó nach amhlaidh, i mo thuairimse, a chuirtear na fáltais agus an caiteachas a bhaineann leis an vóta i láthair go cuí sa chuntas.

Tá sé mar chuspóir agam agus an t-iniúchadh á dhéanamh agam dearbhú réasúnach a fháil ar cé acu atá nó nach bhfuil na ráitis airgeadais ina n-iomláine saor ó mhíráiteas ábhartha, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis. Is ionann dearbhú réasúnach agus leibhéal ard dearbhaithe. Mar sin féin, ní deimhniú é gur i ngach cás ina bhfuil sé ann a aimseofar míráiteas ábhartha le linn iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht. Is féidir le míráitis teacht as calaois nó earráid agus meastar iad a bheith ábhartha más amhlaidh ina n-aonar nó mar chomhiomlán a d’fhéadfaí a bheith ag súil leis le réasún go rachadh siad i bhfeidhm ar chinntí eacnamaíocha a dhéanann úsáideoirí ar bhonn an chuntais leithreasa.

Mar chuid d’iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht, úsáidim breithiúnas gairmiúil agus coinním sceipteachas gairmiúil ar bun ar fud an iniúchta. Le linn déanamh amhlaidh,

- Déanaim sainaithint agus measúnú ar na rioscaí a bhaineann le míráiteas ábhartha sna ráitis airgeadais, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis; ceapaim nósanna imeachta iniúchóireachta atá freagrúil do na rioscaí sin agus cuirim i bhfeidhm iad; agus faighim fianaise iniúchta is leor agus is cuí chun bunús a thabhairt do mo thuairim. Is airde an baol nach mbraithfí míráiteas ábhartha de bharr calaoise ná de bharr earráide, toisc go bhféadfadh claonpháirteachas, brionnú, easnamh d’aon ghnó, mífhaisnéis nó sárú ar an rialú inmheánach a bheith i gceist le calaois.
- Gnóthaím tuiscint ar rialú inmheánach atá ábhartha don iniúchadh chun nósanna imeachta iniúchóireachta a cheapadh atá oiriúnach do na cúinsí. Ní dhéanaim amhlaidh, áfach, chun tuairim a thabhairt ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha.
- Déanaim measúnú ar cé acu a comhlíonadh nó nár comhlíonadh forálacha cuntasaíochta na *Nósanna Imeachta Airgeadais Phoiblí* ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Déanaim cumarsáid leis an Oifigeach Cuntasaíochta maidir le raon feidhme agus uainiú beartaithe an iniúchta agus le fionnachtana suntasacha an iniúchta, lena n-áirítear aon easnaimh shuntasacha i rialú inmheánach a shainaithním le linn m’iniúchta, i measc ábhair eile.

Tuairiscím trí eisceacht i gcás gurb amhlaidh, i mo thuairimse,

- nach bhfuair mé an fhaisnéis agus na mínithe ar fad a theastaigh uaim do m’iniúchadh, nó
- nár leor na taifid chuntasaíochta chun mé a chumasú iniúchadh réidh cuí a dhéanamh ar an gcuntas leithreasa, nó
- nach bhfuil an cuntas leithreasa ag teacht leis na taifid chuntasaíochta.

Tuairisciú ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais

Ní chumhdaíonn mo thuairim ar an gcuntas leithreasa an ráiteas ón Oifigeach Cuntasaíochta faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ní chuirim aon chinneadh dearbhaithe in iúl ina leith.

I dtaca leis an iniúchadh ar an gcuntas leithreasa, ceanglaítear orm faoi na Caighdeáin Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais a léamh agus, le linn déanamh amhlaidh, a bhreithniú cé acu is amhlaidh nó nach amhlaidh atá an fhaisnéis atá tugtha laistigh de neamh-chomhsheasmhach go hábhartha leis an gcuntas leithreasa nó le heolas a gnóthaíodh le linn an iniúchta nó atá an chuma uirthi ar shlí eile go ndearnadh míráiteas ábhartha ina leith. Más amhlaidh, bunaithe ar an obair a rinne mé, go gcinnim go ndearnadh míráiteas ábhartha, ceanglaítear orm an fíoras sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar ábhair eile

Féachaim le linn an iniúchta le fianaise a fháil ar rialtacht na n-idirbheart airgeadais. Ceanglaítear orm faoi alt 3 den Acht um Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993, tuairisciú i gcás go sainaithním aon chás ábhartha nár caitheadh airgead poiblí do na críocha a bhí beartaithe ann nó nach ndearnadh na hidirbhearta de réir na n-údarás a bhí á rialú ann.

Ceanglaítear orm freisin faoi Acht 1993 tuarascáil a ullmhú gach bliain ar cibé ábhair a eascraíonn as m’iniúchtaí ar na cuntais leithreasa is cuí liom. I gcásanna den sórt sin, tagraítear sna deimhnithe tuairime ar na cuntais leithreasa lena mbaineann don chaibidil ábhartha/do na caibidlí ábhartha sa *Tuarascáil ar Chuntais na Seirbhísí Poiblí* uaim, ar tuarascáil bhliantúil í.

Vóta 34 Tithíocht, Rialtas Áitiúil agus Oidhreacht

Cuntas Leithreasa 2021

				2021	2020
		Soláthar meastacháin		**Toradh**	**Toradh**
		€000	**€000**	**€000**	**€000**
Caiteachas an chláir					
A	Tithíocht				
	Soláthar meastacháin	3,116,896			
	Géilleadh iarchurtha	117,000			
			3,233,896	2,782,675	2,561,784
B	Seirbhísí Uisce				
	Soláthar meastacháin	1,405,371			
	Géilleadh iarchurtha	10,000			
			1,415,371	1,371,624	1,389,694
C	Rialtas Áitiúil				
	Bunaidh	225,084			
	Forlíontach	197,300			
			422,384	720,217	1,086,129
D	Pleanáil				
	Soláthar meastacháin	189,254			
	Géilleadh iarchurtha	84,000			
			273,254	109,854	113,904
E	Met Éireann		42,821	33,659	28,267
F	Oidhreacht				
	Bunaidh	139,011			
	Géilleadh iarchurtha	3,000			
	Forlíontach	1,615			
			143,626	124,995	92,783
Ollchaiteachas					
	Bunaidh	5,118,437			
	Géilleadh iarchurtha	214,000			
	Forlíontach	198,915			
			5,531,352	**5,143,024**	**5,272,561**
	Lúide				
G	**Leithreasaí-i-gcabhair**		**61,932**	**66,076**	**55,318**
Glanchaiteachas					
	Bunaidh	5,056,505			
	Géilleadh iarchurtha	214,000			
	Forlíontach	198,915			
			5,469,420	**5,076,948**	**5,217,243**

Farasbarr

Tá farasbarr na suime a soláthraíodh os cionn na glansuime a feidhmíodh dlite lena ghéilleadh don Státchiste. Faoi alt 91 den Acht Airgeadais, 2004, féadfar iomlán na leithreasaí neamhchaite i leith seirbhísí soláthair chaipitiúil nó cuid díobh a thabhairt ar aghaidh lena gcaitheamh an bhliain ina dhiaidh sin. Tugadh €275.8 milliún de leithdháiltí neamhchaite i ndáil le heilimintí caipitil faoi Chláir A, D agus F ar aghaidh chuig 2022, le comhaontú ón Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

	2021	**2020**
	€	**€**
Farasbarr	392,471,868	226,544,445
Géilleadh iarchurtha	(275,800,000)	(214,000,000)
Farasbarr le géilleadh	**116,671,868**	**12,544,445**

Graham Doyle
Oifigeach Cuntasaíochta
An Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta

31 Márta 2022

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

Nóta 1 Ráiteas faoin gCostas Oibriúcháin 2021

		2021	2020
	€000	**€000**	**€000**
Costas an chláir		5,041,916	5,181,338
Pá		79,557	74,562
Neamhphá		21,551	16,661
Ollchaiteachas		**5,143,024**	**5,272,561**
Lúide			
Leithreasaí-i-gcabhair		**66,076**	**55,318**
Glanchaiteachas		**5,076,948**	**5,217,243**
Athruithe ar shócmhainní caipitil			
Ceannacháin airgid thirim	(4,314)		
Dímheas	2,495	(1,819)	(3,270)
Athruithe ar ghlansócmhainní reatha			
Méadú ar fhabhruithe deiridh	2,662		
Méadú ar stoc	(341)	2,321	701
Caiteachas díreach		**5,077,450**	**5,214,674**
Caiteachas a tabhaíodh in áit eile			
Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (nóta 1.1)		30,625	26,062
Measchíosanna		4,006	3,949
Glanchostas an chláir		**5,112,081**	**5,244,685**

1.1 Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara

Tá suim an ghlanchaiteachais ar sheirbhísí gaolmhara comhdhéanta de na suimeanna seo a leanas maidir le Vóta 34 a tabhaíodh in áit eile.

		2021	2020
		€000	**€000**
Vóta 9	Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	37	14
Vóta 12	Aoisliúntas agus Liúntais Scoir	28,134	24,391
Vóta 13	Oifig na nOibreacha Poiblí	702	1,305
Vóta 18	An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte	141	124
Vóta 43	Oifig Phríomhoifigeach Faisnéise an Rialtais	1,504	121
An Príomh-Chiste – Pinsin na nAirí		107	107
		30,625	**26,062**

Nóta 2 Ráiteas faoin Staid Airgeadais amhail an 31 Nollaig 2021

	Nóta	2021 €000	2020 €000
Sócmhainní caipitil	2.1	63,425	57,163
Sócmhainní reatha			
Banc agus airgead tirim	2.2	384,818	233,112
Stoic	2.3	916	575
Réamhíocaíochtaí	2.4	1,466	1,536
Ioncam fabhraithe	2.5	8,971	7,492
Ciste Éadálacha Imrothlach na Gníomhaireachta Tithíochta	7.2	68,070	68,460
Iarmhéideanna dochair eile	2.6	2,143	2,816
Iomlán na sócmhainní reatha		**466,384**	**313,991**
Lúide dliteanais reatha			
Speansais fhabhraithe	2.7	20,721	18,250
Ioncam iarchurtha	2.8	10,364	9,160
Iarmhéideanna creidmheasa eile	2.9	25,436	21,461
Glanmhaoiniú ón Státchiste	2.10	361,525	214,467
Iomlán na ndliteanas reatha		**418,046**	**263,338**
Glansócmhainní reatha		48,338	50,653
Glansócmhainní		**111,763**	**107,816**
Arna léiriú ag:			
Cuntas maoinithe Stáit	2.11	**111,763**	**107,816**

2.1 Sócmhainní caipitil

	Talamh agus foirgnimh [a]	Fearas, innealra agus mótarfheithiclí	Troscán agus feistis	Trealamh oifige agus TF	Sócmhainní caipitil atá á bhforbairt	Iomlán
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ollsócmhainní						
Costas nó luacháil ag an 1 Eanáir 2021	41,281	9,990	4,001	24,548	7,587	87,407
Coigeartuithe na bliana roimhe	—	—	—	—	(4)	(4)
Breiseanna [b]	141	1,789	39	502	1,836	4,307
Sócmhainní a tugadh isteach san úsáid	—	11	—	19	(30)	—
A aistríodh isteach [c]	6,068	—	—	236	—	6,304
Diúscairtí	—	(78)	(149)	(13)	—	(240)
Costas nó luacháil ag an 31 Nollaig 2021	47,490	11,712	3,891	25,292	9,389	97,774
Dímheas carntha						
Iarmhéid tosaigh ag an 1 Eanáir 2021	133	7,111	2,435	20,564	—	30,243
Coigeartuithe na bliana roimhe [d]	71	—	—	(30)	—	41
Dímheas don bhliain	345	899	87	1,164	—	2,495
Dímheas ar aistrithe	1,669	—	—	141	—	1,810
Dímheas ar dhiúscairtí	—	(78)	(149)	(13)	—	(240)
Dímheas carnach ag an 31 Nollaig 2021	2,218	7,932	2,373	21,826	—	34,349
Glansócmhainní ag an 31 Nollaig 2021	**45,272**	**3,780**	1,518	**3,466**	**9,389**	**63,425**
Glansócmhainní ag an 31 Nollaig 2020	41,148	2,879	1,566	3,984	7,586	57,163

Nótaí

[a] Ní chuirtear talamh, foirgnimh agus sócmhainní oidhreachta na bpáirceanna náisiúnta ar áireamh.

[b] Cuirtear an tairseach chéanna le sócmhainní na Roinne Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta (RTRÁO) i bhfeidhm i Sócmhainní Oidhreachta a aistrítear ón Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán (RTCEGSM) in 2020 i.e., faoi luach €10,000. Ní áirítear sócmhainní arna mbainistiú ag lucht TFC oidhreachta sna figiúirí seo, ní bhíonn siad le feiceáil in RTRÁO ach amháin nuair atá siad fíoraithe. Is próiseas leanúnach é seo; féach nóta c.

[c] Áirítear sna sócmhainní a aistrítear ó RTCEGSM ceithre fhoirgneamh i Sráid an Mhúraigh, Baile Átha Cliath, agus roinnt sócmhainní TFC (a bhfuil costas breis agus €10,000 orthu ina n-aonar). Aistreofar tuilleadh sócmhainní TFC isteach nuair a thabharfar próiseas leanúnach bailíochtaithe chun críche in 2022.

[d] Cuireann RTCEGSM ráta dímheasa 2% i bhfeidhm ar fhoirgnimh; éilítear coigeartú €71,000 chun é a ailíniú le ráta 5% a chuireann RTRÁO i bhfeidhm lúide coigeartú €30,000 chun é a ailíniú le ráta mícheart dímheasa a cuireadh i bhfeidhm cheana ar threalamh radair a raibh an ráta cuí 6.6% i gceist leis.

2.2 Banc agus airgead tirim

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
Iarmhéideanna ag an bPámháistir Ginearálta agus airgead tirim	384,772	233,088
Iarmhéid an chuntais bainc tráchtála	46	24
	384,818	**233,112**

2.3 Stoic

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
Ábhair inchaite TF	235	28
Ábhair inchaite mheitéareolaíochta	146	170
Beostoc	91	85
Ábhair thógála	68	129
Stáiseanóireacht	44	43
Breoslaí agus leasacháin	42	33
Ábhair ghlantacháin	33	23
Eile	257	64
	916	**575**

2.4 Réamhíocaíochtaí

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
Tacaíocht i leith bogearraí	1,151	1,052
Ranníocaíocht Idirnáisiúnta	150	250
Riarachán	4	75
Réamhíocaíochtaí eile	161	159
	1,466	**1,536**

2.5 Ioncam fabhraithe

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
Fáltais imeall trá	5,105	3,160
Tobhach pinsin	2,243	2,410
Fáltais Met Éireann	1,592	1,730
Táillí iniúchta	20	192
Seirbhísí agus muirir ag láithreáin na Seirbhíse Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra	11	—
	8,971	**7,492**

2.6 Iarmhéideanna dochair eile

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
Tionscadail oidhreachta		
Comhpháirtíocht Straitéiseach Fáilte Éireann	361	347
Cairde Éanlaith Éireann 2020/2021	202	—
Teach Chill Airne	161	190
Coill na dTóimí	142	500
Tionscadail eile	241	117
Réamhíocaíochtaí le hOifig na nOibreacha Poiblí	789	1,354
Costais in-fhorchúitithe tuarastail	134	92
An scéim maidir le pas taistil in-fhorchúitithe	40	41
Costais taistil in-fhorchúitithe	6	6
Óinchistí	3	3
Míreanna dochair eile ar fionraí	64	166
	2,143	**2,816**

2.7 Speansais fhabhraithe

ag an 31 Nollaig	**2021**	**2020**
	€000	**€000**
Seirbhísí agus tacaíocht TF	291	236
Fabhrú clár		
A - Tithíocht	14,735	11,260
B - Uisce	69	1,238
C - Rialtas Áitiúil	128	9
D - Pleanáil	3,923	3,748
E - Met Éireann	72	845
F - Oidhreacht	884	509
Caiteachais riaracháin	619	405
	20,721	**18,250**

2.8 Ioncam iarchurtha

ag an 31 Nollaig	**2021**	**2020**
	€000	**€000**
Ceadúnais imeall trá	10,364	9,160
	10,364	**9,160**

2.9 Iarmhéideanna creidmheasa eile

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
Suimeanna atá dlite don Stát		
Cáin bhreisluacha	1,337	653
Cáin ioncaim	1,166	1,027
Árachas sóisialach pá-choibhneasa	787	664
Cáin shiarchoinneálach ar sheirbhísí gairmiúla	511	337
Ranníocaíochtaí pinsin	270	233
Muirear sóisialach uilíoch	233	207
	4,304	3,121
An Ciste Forbraíochta Uirbí [a]	6,683	8,385
Dúlra an Atlantaigh Fhiáin, LIFE [b]	3,578	2,710
Tionscadal comhtháite LIFE [b]	3,326	2,164
An Ciste um Athghiniúint agus Forbairt Tuaithe	2,447	1,257
Tionscadal LIFE an Mhachaire [b]	2,221	—
Tionscadal LIFE Crex an Atlantaigh [a]	1,241	1,306
Asbhaintí párolla á gcoinneáil ar fionraí	326	308
Tionscadal LIFE Chiarraí [b]	182	201
Tionscadal athchóirithe LIFE um Portaigh Ardaithe [b]	158	1,242
Míreanna creidmheasa eile ar fionraí	970	767
	25,436	**21,461**

Nótaí
[a] Féach Nóta 7.1.

[b] Is é ia clár LIFE ann ná uirlis maoiniúchán AE a chuireann tacaíocht ar fáil do thionscadail chomhshaoil, do thionscadail um chaomhnú an dúlra agus do thionscadail um ghníomhú ar son na haeráide tríd an Aontas Eorpach. Is é atá de chuspóir go ginearálta le LIFE ná cur le beartas agus reachtaíocht AE maidir le cúrsaí timpeallachta agus aeráide a chur chun feidhme, a thabhairt cothrom le dáta agus a fhorbairt trí threoirthionscadail nó tionscadail taispeána a bhfuil breisluach Eorpach leo a chómhaoiniú.

[c] Baineann an t-iarmhéid atá léirithe thuas le réamh-mhaoiniú ón gCiste um Athghiniúint agus Forbairt Tuaithe (CAFT) go dtí go bhfaighfear éilimh fhíoraithe i leith tionscadail aonair. Bunaíodh CAFT mar chuid de Thionscadal Éireann 2040 agus cuirtear infheistíocht ar fáil leis chun tacú le hathnuachan tuaithe do thionscadail oiriúnacha i mbailte agus sráidbhailte a bhfuil daonra níos lú ná 10,000 duine iontu, agus i limistéir fhorimeallacha. Déanann an Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail é a riar. Áirítear ar na príomhthorthaí tacú le forbairt inbhuanaithe pobail agus geilleagair i gceantar tuaithe na hÉireann, lena n-áirítear trí bhailte beaga agus sráidbhailte beaga a athghiniúint agus trí fhiontraíocht agus nuálaíocht a spreagadh chun tacú le poist a chruthú i gceantair thuaithe. Faoin gcéad ghlao ar thionscadail, sannadh maoiniú thart ar €5.4 milliún do bhreis agus 30 tionscadal aonair ar fud líonra láithreáin na Seirbhíse Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra. Is ionann an maoiniú sin agus 75% de chostais an tionscadail agus áirítear ar na tionscadail conairí a uasghrádú agus a fhorbairt ar fud líonra na bpáirceanna agus na n-anaclann, tuilleadh áiseanna do chuairteoirí agus comharthaíocht/brandáil fheabhsaithe. Ceannaíodh busanna leictreacha i bpáirceanna náisiúnta roghnaithe chomh maith chun cuidiú le lorg charbóin ghníomhaíochtaí na gcuairteoirí a laghdú.

2.10 Glanmhaoiniú ón Státchiste

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
Farasbarr	116,672	12,544
Géilleadh iarchurtha	275,800	214,000
Deontas ón Státchiste nár tarraingíodh	(30,947)	(12,077)
Glanmhaoiniú ón Státchiste	**361,525**	**214,467**
Arna léiriú ag:		
Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	384,818	233,112
Iarmhéideanna dochair: fionraí	2,143	2,816
	386,961	235,928
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(4,304)	(3,121)
Iarmhéideanna creidmheasa: fionraí	(21,132)	(18,340)
	(25,436)	(21,461)
	361,525	**214,467**

2.11 Cuntas maoinithe stáit

	Nóta		2021	2020
		€000	€000	€000
Iarmhéid ag an 1 Eanáir			107,816	61,180
Eisíocaíochtaí ón Vóta				
Soláthar meastacháin	Cuntas	5,469,420		
Géilleadh iarchurtha	Cuntas	(275,800)		
Farasbarr le géilleadh	Cuntas	(116,672)		
Glanvóta			5,076,948	5,217,243
Caiteachas (airgead tirim) a tabhaíodh in áit eile	1.1		30,625	26,062
Caiteachas neamhairgid - measchíos	1		4,006	3,949
Sócmhainní a aistríodh isteach sa Roinn	2.1		4,494	44,067
Athaicmiú na sócmhainní oidhreachta			(45)	—
Glanchostas an chláir	1		(5,112,081)	(5,244,685)
Iarmhéid ag an 31 Nollaig			**111,763**	**107,816**

2.12 Ceangaltais

a) Ceangaltais dhomhanda

ag an 31 Nollaig	**2021**	**2020**
	€000	**€000**
Soláthar earraí agus seirbhísí	6,358	4,126
Cláir deontas neamhchaipitil	1,174,083	1,074,726
Cláir deontas caipitil	2,075,841	2,333,985
Tionscadail comhpháirtíochtaí príobháideacha poiblí	603,377	627,511
Iomlán na gceangaltas is in-fhorfheidhmithe le dlí	**3,859,659**	**4,040,348**

b) Cláir deontas neamhchaipitil	**2021**	**2020**
	€000	**€000**
Iarmhéid tosaigh	1,074,726	982,895
Deontais a íocadh sa bhliain	(1,022,108)	(864,018)
Ceangaltais deontais nua	1,121,465	955,849
Iarmhéid deiridh	**1,174,083**	**1,074,726**

c) Cláir deontas caipitil	**2021**	**2020**
	€000	**€000**
Iarmhéid tosaigh	2,333,985	1,543,599
Deontais a íocadh sa bhliain	(1,490,604)	(1,347,099)
Ceangaltais deontais nua	1,232,460	2,137,485
Iarmhéid deiridh	**2,075,841**	**2,333,985**

d) Ceangaltais mórthionscadal caipitil

	Caiteachas carnach go dtí an 31 Nollaig 2020	Caiteach as in 2021	Ceangaltais tionscadail i mblianta ina dhiaidh sin	Caiteachas iomlán ionchasach thar shaolré an tionscadail 2021	Caiteach as iomlán ionchasa ch thar shaolré an tionscad ail 2020
Tionscadail tithíochta	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**
Tógáil					
Arna gcómhaoiniú [a]					
Aislinn, Bóthar Chill Rois Inis, Contae an Chláir:					
Údarás áitiúil	—	1,548	—	1,548	—
Roinn	667	4,985	3,334	8,986	10,534
	667	6,533	3,334	10,534	10,534
Garrán na Feá, Cloich na Coillte, Contae Chorcaí:					
Údarás áitiúil	347	1,080	—	1,427	347
Roinn	7,669	5,728	2,365	15,762	16,842
	8,016	6,808	2,365	17,189	17,189
Athchóiriú Halla na Prióireachta, Domhnach Míde, Baile Átha Cliath 13:					
Údarás áitiúil	10,288	—	—	10,288	10,288
Roinn	24,216	—	13,696	37,912	37,912
	34,504	—	13,696	48,200	48,200
Sráid Dhoiminic (an Taobh Thoir), Cathair Bhaile Átha Cliath:					
Údarás áitiúil	3,434	—	—	3,434	3,434
Roinn	23,411	—	2,458	25,869	25,869
	26,845	—	2,458	29,303	29,303
Bóthar Bhun Raite (Céim 1), Baile Átha Cliath 17:					
Údarás áitiúil	1,224	2,564	—	3,788	1,224
Roinn	13,529	10,089	1,812	25,430	27,994
	14,753	12,653	1,812	29,218	29,218
Gairdíní Uí Dhuibheannaigh (Céim 1A), Cathair Bhaile Átha Cliath:					
Údarás áitiúil	1,139	—	—	1,139	1,139
Roinn	9,532	5,139	4,859	19,530	19,530
	10,671	5,139	4,859	20,669	20,669

	Caiteachas carnach go dtí an 31 Nollaig 2020	Caiteach as in 2021	Ceangaltais tionscadail i mblianta ina dhiaidh sin	Caiteachas iomlán ionchasach thar shaolré an tionscadail 2021	Caiteach as iomlán ionchasa ch thar shaolré an tionscad ail 2020
	€000	€000	€000	€000	€000
Corr na Móna, Baile Formaid, Baile Átha Cliath 12:					
Údarás áitiúil	1,017	—	—	1,017	1,017
Roinn	8,765	9,397	3,197	21,359	21,100
	9,782	9,397	3,197	22,376	22,117
Sráid Chorcaí, Sráid an tSeomraigh, Baile Átha Cliath 8:					
Údarás áitiúil	—	1,593	—	1,593	—
Roinn	7,085	8,011	3,764	18,860	20,453
	7,085	9,604	3,764	20,453	20,453
Sráid an Rí Thuaidh, Plás Sheáin Foster, Baile Átha Cliath 7:					
Údarás áitiúil	—	882	—	882	—
Roinn	5,583	4,838	1,623	12,044	12,926
	5,583	5,720	1,623	12,926	12,926
Ard Bhaile Uí Ógáin, Baile Uí Ógáin, Dún Laoghaire-Ráth an Dúin:					
Údarás áitiúil	89	—	—	89	—
Roinn	—	—	18,961	18,961	—
	89	—	18,961	19,050	—
Cúirt Chnocán na Rós, Dún Laoghaire-Ráth an Dúin:					
Údarás áitiúil	5,413	—	—	5,413	5,413
Roinn	6,205	—	305	6,510	6,510
	11,618	—	305	11,923	11,923
Páirc Mhic Gearailt, Dún Laoghaire-Ráth an Dúin:					
Údarás áitiúil	5,041	—	—	5,041	5,041
Roinn	4,630	—	412	5,042	5,042
	9,671	—	412	10,083	10,083
Clós Chill Tiarnáin, Dún Laoghaire-Ráth an Dúin:					
Údarás áitiúil	—	6,985	—	6,985	—
Roinn	—	2,709	12,261	14,970	21,955
	—	9,694	12,261	21,955	21,955

	Caiteachas carnach go dtí an 31 Nollaig 2020	Caiteach as in 2021	Ceangaltais tionscadail i mblianta ina dhiaidh sin	Caiteachas iomlán ionchasach thar shaolré an tionscadail 2021	Caiteach as iomlán ionchasa ch thar shaolré an tionscad ail 2020
	€000	€000	€000	€000	€000
Coimín an Ráschúrsa, Lusca (Céim 2.1), Fine Gall:					
Údarás áitiúil	2,260	—	—	2,260	2,260
Roinn	8,872	731	18	9,621	9,348
	11,132	731	18	11,881	11,608
Bóthar Bhaile an Mhóinín (Céim 2), Cathair na Gaillimhe:					
Údarás áitiúil	48	615	—	663	48
Roinn	14,797	2,646	—	17,443	17,240
	14,845	3,261	—	18,106	17,288
Garraí Beag, Bóthar Mhuine Mheá, An Baile Bán Mór, Cathair na Gaillimhe:					
Údarás áitiúil	—	327	—	327	—
Roinn	2,805	1,806	9,212	13,823	14,150
	2,805	2,133	9,212	14,150	14,150
St Aiden’s, Gort an tSrutháin, Tamhlacht:					
Údarás áitiúil	4,276	—	—	4,276	4,276
Roinn	14,942	7	597	15,546	15,546
	19,218	7	597	19,822	19,822
Cuidbhricht, Cluain Dolcáin (Céim 1), Baile Átha Cliath Theas:					
Údarás áitiúil	2,988	—	—	2,988	2,988
Roinn	8,405	—	817	9,222	9,222
	11,393	—	817	12,210	12,210
Baile Baodáin, Ráth Fearnáin:					
Údarás áitiúil	2,303	—	—	2,303	2,303
Roinn	9,765	26	737	10,528	10,528
	12,068	26	737	12,831	12,831
Gleanntán na hAbhann, Cluain Dolcáin, Baile Átha Cliath 22;					
Údarás áitiúil	101	438	—	539	101
Roinn	236	2,142	9,940	12,318	12,756
	337	2,580	9,940	12,857	12,857

	Caiteachas carnach go dtí an 31 Nollaig 2020	Caiteachas in 2021	Ceangaltais tionscadail i mblianta ina dhiaidh sin	Caiteachas iomlán ionchasach thar shaolré an tionscadail 2021	Caiteachas iomlán ionchasach thar shaolré an tionscadail 2020
	€000	€000	€000	€000	€000
Ascaill Mharcais, Cluain Dolcáin, Baile Átha Cliath 22:					
Údarás áitiúil	32	267	—	299	—
Roinn	41	675	9,604	10,320	—
	73	942	9,604	10,619	—
Bóthar Nangair, Cluain Dolcáin, Baile Átha Cliath 22:					
Údarás áitiúil	—	663	—	663	—
Roinn	871	589	27,161	28,621	—
	871	1,252	27,161	29,284	—
Ashtown Lane, Baile Chill Mhantáin, Cill Mhantáin:					
Údarás áitiúil	—	660	—	660	—
Roinn	1,811	8,749	1,808	12,368	13,029
	1,811	9,409	1,808	13,028	13,029
Maoinithe ag an Roinn					
Bóthar na Tulaí, Ceatharlach:	7,163	6,103	16	13,282	13,142
Cluain Gréine, Inis, an Clár:	—	—	18,535	18,535	—
Bóthar na hEaglaise, Cathair Chorcaí:	11,851	—	139	11,990	11,990
Cúirt Chnoc na Seamar, Bóthar Bessboro, Machain, Cathair Chorcaí:	34	2,043	13,485	15,562	—
Carraig an Deagánaigh, an Tóchar, Cathair Chorcaí:	16,142	144	943	17,229	17,229
Crois Denroche, Bóthar an Ghlaisín, Cathair Chorcaí:	—	—	14,185	14,185	14,185
Muileann Uí Bheoláin roimhe seo, Seanbhóthar Mhala, Cathair Chorcaí:	—	2,800	14,637	17,437	—
Bóthar Chúrsa an Uisce, an Linn Dubh, Corcaigh, Cathair Chorcaí:	1,680	1,676	8,291	11,647	11,647
Sráid an Fhaoitigh, Cathair Chorcaí:	12,538	163	—	12,701	12,701
Cúirt Wolsey, an Linn Dubh, Cathair Chorcaí:	—	—	15,773	15,773	—

	Caiteachas carnach go dtí an 31 Nollaig 2020	Caiteachas in 2021	Ceangaltais tionscadail i mblianta ina dhiaidh sin	Caiteachas iomlán ionchasach thar shaolré an tionscadail 2021	Caiteachas iomlán ionchasach thar shaolré an tionscadail 2020
	€000	€000	€000	€000	€000
Clarendon Brooks, Carrs Hill, Dúglas, Contae Chorcaí:	11,689	1,221	364	13,274	13,274
Hazelbrook, Ballyvinter, Mala, Contae Chorcaí:	8,100	5,094	3,330	16,524	16,524
Cill Mhóna, Carraig Uí Leighin, Contae Chorcaí:	—	1,761	15,846	17,607	17,118
Bóthar an Mhuilinn, Avoncore, Bloomfield, Mainistir na Corann, Contae Chorcaí:	2,585	8,426	—	11,011	11,011
Convent Road, Carn Domhnach, Dún na nGall:	—	—	11,720	11,720	11,720
Ard Mireann, Srath an Urláir, Dún na nGall:	—	—	10,588	10,588	10,588
Sráid Bonham, Baile Átha Cliath 8:	9,936	9,120	1,996	21,052	21,052
Gort na Silíní, Baile Formaid/ Bruach na Coille/ Ráth Bhile, Cathair Bhaile Átha Cliath:	16,728	—	3,145	19,873	19,873
Springvale, Séipéal Iosóid, Baile Átha Cliath 8:	12,975	12,586	3,703	29,264	29,264
Baile Mastún, Domhnach Bat, Fionnghlas:	—	—	70,585	70,585	—
Tailte Cheapaí (Céim 3), Bóthar Cheapaí, Fionnghlas	15	6,164	12,511	18,690	18,690
Church Fields, Céim 2B, Mullach Eadrad, Baile Átha Cliath 15, Fine Gall	16	1,656	19,419	21,091	—
Garraí Caol (Suíomh Bhóthar an Chósta), Bóthar Bhaile Átha Cliath, Cathair na Gaillimhe	1,000	—	13,266	14,266	14,266

	Caiteachas carnach go dtí an 31 Nollaig 2020 €000	Caiteachas in 2021 €000	Ceangaltais tionscadail i mblianta ina dhiaidh sin €000	Caiteachas iomlán ionchasach thar shaolré an tionscadail 2021 €000	Caiteachas iomlán ionchasach thar shaolré an tionscadail 2020 €000
Radharc na Gréine (Suíomh Theach na Gloine), Bóthar Mhuine Mheá (Céim 1), Cathair na Gaillimhe	17,673	1,217	194	19,084	19,084
An Coiléar Bán, Baile Átha an Rí	—	—	17,915	17,915	—
Fána Bhuí, Tuaim, Gaillimh	883	5,952	3,730	10,565	10,565
Coill Bhruachláin, Maigh Cuilinn, Gaillimh	4,464	8,765	100	13,329	13,171
Tullahill, Baile Locha Riach, Gaillimh	14,439	2,485	20	16,944	16,569
Lohercannon, Trá Lí, Ciarraí	4,242	5,085	6,287	15,614	15,614
An Baile Nua, Bóthar Ard Cloch, Cill Droichid, Cill Dara	—	—	18,190	18,190	—
Bóthar Hebron, Cill Chainnigh	802	—	15,411	16,213	16,213
Seansuíomh na gCríostaithe, An Ráth Bhán, Luimneach	6,678	3,902	764	11,344	11,344
Gort Buí, Bóthar Bhaile Mhic Éinigh, Droichead Átha, Co. Lú	6,830	7,179	243	14,252	14,251
Páirc Wadman, Baile Héine, Dún Dealgan, Co. Lú	17,329	—	88	17,417	17,417
Rehins Fort, Bóthar Bhéal Easa, Béal an Átha, Co. Mhaigh Eo	152	1,472	9,943	11,567	—
Clochar na nUrsalach, Sligeach	—	—	20,646	20,646	—
Mount William, Baile Liam, Cathair Phort Láirge	325	13,222	162	13,709	13,709

Cluain Haistin, Inis Córthaidh, Loch Garman	—	—	11,255	11,255	11,255
Lána Chill Bhríde, Bré, Cill Mhantáin	16,851	228	263	17,342	17,342
Merrymeeting View, Ráth Naoi, Cill Mhantáin	11,440	28	349	11,817	11,817
Iomlán	**428,397**	**194,381**	**486,978**	**1,109,756**	**820,990**

	Caiteachas carnach go dtí an 31 Nollaig 2020	**Caiteachas in 2021**	**Ceangaltais tionscadail i mblianta ina dhiaidh sin**	**Caiteachas iomlán ionchasach thar shaolré an tionscadail 2021**	**Caiteachas iomlán ionchasach thar shaolré an tionscadail 2020**
	€000	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**
An Scéim Cúnaimh Caipitil					
25-26 Oileán Uiséir, Cé Uiséir, Baile Átha Cliath 8:					
Údarás áitiúil	122	143	264	529	529
Roinn	1,013	3,425	29,073	33,511	31,587
	1,135	3,568	29,337	34,040	32,116
Bloc 70, An Plaza, An Pháirc Thiar, Baile Átha Cliath 12	—	—	14,199	14,199	14,199
Iomlán	**1,135**	**3,568**	**43,536**	**48,239**	**46,315**
Athghiniúint					
Cómhaoinithe [a]					
Teach an Charnáin,					
Baile Átha Cliath 8:					
Údarás áitiúil	1,490	—	—	1,490	1,490
Roinn	22,610	—	1,747	24,357	24,357
	24,100	—	1,747	25,847	25,847
Maoinithe ag an Roinn					
Gairdíní San Treasa, Baile Átha Cliath	20,415	1,689	875	22,979	21,100
Athghiniúint Chorcaí (Céim 2), Cnoc na hAoine/ Cnoc an Chuilinn, Cathair Chorcaí	11,417	—	436	11,853	11,853
Sráid an Tiarna Éadbhard, Luimneach	19,460	—	128	19,588	19,588

Ionad Áitiúil an Chnoic Theas, Luimneach	12,717	58	51	12,826	12,826
Páirc Mhic Cosgair/ Páirc Dhál gCais, Luimneach	754	667	21,105	22,526	—
Ionad Áitiúil an Chnoic Theas- Céim 2, Luimneach	214	187	12,301	12,702	—
Iomlán	**89,077**	**2,601**	**36,643**	**128,321**	**91,214**

	Caiteachas carnach go dtí an 31 Nollaig 2020	Caiteachas in 2021	Ceangaltais tionscadail i mblianta ina dhiaidh sin	Caiteachas iomlán ionchasach thar shaolré an tionscadail 2021	Caiteachas iomlán ionchasach thar shaolré an tionscadail 2020
	€000	€000	€000	€000	€000
Bonneagar					
Na Dugaí Theas, Cathair Chorcaí	4,368	2,651	4,771	11,790	11,710
Droichead na Dothra, Cathair Bhaile Átha Cliath	638	—	11,172	11,810	11,810
Coill na Silíní, Dún Laoghaire-Ráth an Dúin	3,186	430	8,044	11,660	11,630
Bóthar Dáileacháin Dhomhnach Bat, Fine Gall	10,785	—	—	10,785	10,785
Maigh Nuad, Co. Chill Dara	641	249	10,140	11,030	11,000
Baile Adaim, Baile Átha Cliath Theas	3,816	5,983	5,376	15,175	15,129
Iomlán	**23,434**	**9,313**	**39,503**	**72,250**	**72,064**

Nóta [a] Cómhaoinítear roinnt tionscadal tríd an Roinn agus trí chistí dílse údarás áitiúil áirithe ó choinneáil Cánach Maoine Áitiúla (CMÁ) (coinnítear 80% d'fháltais CMÁ i limistéar údaráis áitiúil go háitiúil). D'fhéadfadh sé go dtiocfadh laghdú ar cheangaltais na Roinne sna blianta ina dhiaidh sin dá mbeadh údaráis áitiúla sa riocht a gcistí dílse a úsáid ó choinneáil CMÁ.

Difríochtaí suntasacha

Tá míniú tugtha thíos maidir le haon mhórcheangaltas i gcás gur tháinig athrú níos mó ná €500,000 ar an gcaiteachas iomlán ionchasach i gcomparáid le 2020.

Bóthar Bhaile an Mhóinín

Méadú ar chaiteachas iomlán ionchasach: €817,796

Baineann an méadú sa chostas don scéim seo le difríochtaí/orduithe athraithe ar an gconradh le linn na tréimhse tógála. Táthar ag fanacht leis an gcuntas deiridh don tionscadal ón údarás áitiúil. Tar éis don Roinn é a mheas, cinnteofar an difríocht iomlán i gcostais don scéim.

25-26 Oileán Uiséir

Méadú ar chaiteachas iomlán ionchasach: €1.924 milliún

Fágadh Caiteachas 2020 dar luach €1.135 milliún ar lár i gcostais tionscadail de bhotún ag an 31 Nollaig 2020. Baineann an méadú ar mhaoiniú ceadaithe le hoibreacha atá de dhíth chun iniúchtaí/tástáil seandálaíochta a dhéanfar i ndiaidh na tairisceana a éascú.

Gairdíní San Treasa

Méadú ar chaiteachas iomlán ionchasach: €1.879 milliún

Tháinig méadú €1.879 milliún ar an gcaiteachas iomlán ionchasach tar éis athbhreithniú a dhéanamh ar an gconradh chun costais mórthionscadal a áireamh ann, lena n-áirítear táillí na foirne deartha.

e) Íocaíochtaí aonadacha tionscadal comhpháirtíochtaí príobháideacha poiblí

Tá gealltanas tugtha ag an Roinn go bhforbródh sí Clár Comhpháirtíochta Príobháidí Poiblí um Thithíocht Shóisialta ina gcuimseofaí trí bheartán tionscadal. Chuathas i mbun na gconarthaí le haghaidh dhá bheartán go dtí seo. Baintear úsáid as samhail leis na bearta seo ar a dtugtar samhail Comhpháirtíochta Príobháidí Poiblí ‘bunaithe ar infhaighteacht’, áit a ndéanann cuideachta earnála príobháidí aonaid tithíochta sóisialta a dhearadh, a thógáil, a mhaoiniú agus a chothabháil i gcomaoin muirir aonadaigh mhíosúil. Tosófar ag íoc na híocaíochta sin nuair a bheidh na haonaid críochnaithe, agus íocfar í ar feadh 25 bliana ó dháta thabhairt chun críche na tógála ar gach láithreán. Cuimsítear sna híocaíochtaí gach costas faoin gconradh, lena n-áirítear costais tógála tosaigh na n-aonad, chomh maith le costais maidir le cothabháil, le hoibriúchán, le saolré, le bainistíocht tionóntachtaí agus le maoiniú. Cuimsítear dhá ghné sna híocaíochtaí, arb iad sin gné costais sheasta agus gné inathraitheach (innéacsaithe), gné a athraíonn de réir boilscithe.

Beartán 1

Tugadh Beartán 1 chun críche in R2 2021, agus cuirtear 534 aonad ar fud sé láithreán i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath ar fáil leis. Tá dhá cheann de na suíomhanna sin suite i gCathair Bhaile Átha Cliath, agus na cinn eile suite i mBaile Átha Cliath Theas, i gCill Dara, i gCill Mhantáin agus i Lú. Ceapadh Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath le gníomhú mar phríomhúdarás áitiúil agus mar údarás conarthach chun Beartán 1 a sholáthar.

Beartán 2

Tugadh Beartán 2 chun críche in R4 2021 agus cuirtear 465 aonad ar fud ocht suíomh ar fáil leis. Tá trí cinn de na láithreáin suite i limistéar údarás áitiúil Chontae Chorcaí, a bhfuil ceann amháin díobh i gCathair na Gaillimhe, i bPort Láirge, sa Chlár, i gCill Dara agus i Ros Comáin. Tá Comhairle Chontae Chorcaí ag gníomhú mar phríomhúdarás áitiúil agus mar údarás conarthach le haghaidh Bheartán 2.

	Caiteachas carnach go dtí an 31 Nollaig 2020	Caiteachas in 2021	Ceangaltais is in-fhorfheidhmithe le dlí le comhlíonadh i mblianta ina dhiaidh sin	Iomlán na dtionscadal in 2021 [b]	Iomlán na dtionscadal in 2020
	€000	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**
Beartán 1 [a]	1,498	24,702	313,526	339,726	339,631
Beartán 2 [a]	—	2,360	289,851	292,211	289,378
Iomlán	**1,498**	**27,062**	**603,377**	**631,937**	**629,009**

Nóta [a] Léirítear sa tábla seo oibleagáidí muirir aonadaigh maidir le beartáin Chomhpháirtíochta Príobháidí Poiblí um thithíocht shóisialta atá curtha i gcrích go dtí seo, lena n-áirítear an 31hain bhreisluacha mheasta ar na híocaíochtaí muirir aonadaigh.

[b] Is mar gheall ar bhoilsciú a bhí níos airde ná mar a bhí measta in 2021 a tháinig méadú ar iomláin na dtionscadal in 2021. Mar is gnách do thionscadail Chomhpháirtíochta Príobháidí Poiblí, bíonn ráta bliantúil boilscithe 2% in aghaidh na bliana ar an ngné innéacsaithe den mhuirear aonadach. Áirítear ar na figiúirí cothrom le dáta an fíor-ráta boilscithe do 2021, a bhí níos airde ná an ráta measta, agus é cothrom le 2%. Tá tionchar aige sin ar na blianta amach romhainn mar cuirtear an figiúr 2% atá measta i bhfeidhm i ngné innéacsaithe a bhfuil bonn níos airde i gceist leis.

2.13 Dliteanais aibithe

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	**€000**
Meastachán ar dhliteanais aibithe nár glanadh ag deireadh na bliana	72	34

2.14 Dliteanais theagmhasacha

Tá an Roinn páirteach i roinnt imeachtaí dlí, a bhféadfadh dliteanais a bheith mar thoradh orthu sin, ag brath ar thoradh chaingne AE agus ar chaingne eile dlí atá ann cheana, atá ar feitheamh agus a d'fhéadfadh a bheith ann amach anseo. Níl aon chinnteacht ann maidir le méid iarbhír ná tráthúlacht dliteanas féideartha.

Comhlíonadh AE: Feirm Ghaoithe Dharaidh Braoin:

Le linn 2021, d'íoc an Roinn dhá thráthchuid d'fhíneálacha laethúla arbh ionann a n-iomlán agus €5.476 milliún. Baineann na fíneálacha le breithiúnas ó Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh i gCás C-261/18 - An Coimisiún v Éire (Feirm Ghaoithe Dharaidh Braoin). Leis an mbreithiúnas, éilíodh measúnacht tionchair timpeallachta shiarghabhálacha a chur i gcrích agus athbhreithniú a dhéanamh ar an gcead pleanála. Dhiúltaigh an Bord Pleanála don iarratas an 4 Feabhra 2022 agus chinn BSL an fheirm ghaoithe a dhíchoimisiúnú ina dhiaidh sin. Buailfidh oifigigh sa Roinn lena gcontrapháirtithe sa Choimisiún Eorpach in am trátha chun an tionchar a bheidh ag an gcinneadh ón mBord Pleanála ar an gcás sáraithe i gcoinne an Stáit, agus na fíneálacha lena mbaineann, a phlé. Tá fíneálacha laethúla leanúnacha i dtaca leis an gcás seo, áfach, a bhféadfadh dliteanas €5.5 milliún eascairt astu in 2022.

An Scéim um Bloic Choincréite Lochtacha:

Is ranníocaíocht dheonach eisceachtúil i bhfoirm scéim deontais í an Scéim um Bloic Choincréite Lochtacha, ar bhunaigh an Roinn í agus ar cheadaigh an Rialtas í chun cuidiú le húinéirí tí áirithe lochtanna atá ar a dteaghais a chur ina gceart. Leis an scéim sin, cruthófar glao measta €2.15 billiún (gan boilsciú a áireamh) ar chistí Státchiste i gcaitheamh tréimhse cúig bliana déag agus déanfar í a reachtú faoin mBille um Theaghaisí a nDearnadh Díobháil dóibh toisc Bloic Choincréite Lochtacha a bheith Úsáidte, 2022.

An Clár Ilbhliantúil Réitigh um Bonneagar Seirbhísí Uisce arna Soláthar ag Forbróirí:

Thug an Roinn clár ilbhliantúil isteach in 2019 chun an réiteach forchéimnitheach d'fhothacar eastát cónaithe nach bhfuil ceannas glactha orthu agus nach bhfuil a seirbhísí uisce nasctha leis an líonra poiblí (Uisce Éireann) a éascú, trí iad a uasghrádú nó réitigh inbhuanaithe nua a chur ina n-áit.

Beidh gá le roinnt clár maoinithe, a bhfuil costas caipitil measta €293 mhilliún i gceist leo, chun eastáit a réiteach go hiomlán agus go forchéimnitheach le bonneagar arna sholáthar ag forbróirí. Is é an chéad chéim ná an chéad bhabhta de leithdháiltí, arb ionann iad agus €3.36 milliún agus ar fhógair an tAire iad i mí Mheán Fómhair 2020, agus áirítear ann líon beag tionscadal taispeántais le haghaidh infheistíocht faoin gclár ilbhliantúil. Tá Uisce Éireann i mbun staidéir faoi láthair chun eolas níos fearr a dhéanamh don chostas measta chun bonneagar arna sholáthar ag forbróirí a réiteach.

Nóta 3 Caiteachas Vóta

Anailís ar chaiteachas riaracháin

Rinneadh an caiteachas riaracháin atá leagtha amach thíos a chionroinnt ar na cláir, chun costais iomlána na gclár a chur i láthair.

				2021	2020
		Soláthar meastacháin		Toradh	Toradh
		€000	€000	€000	€000
i	Tuarastail, pá agus liúntais				
	Bunaidh	83,306			
	Forlíontach	880			
			84,186	79,557	74,562
ii	Taisteal agus cothú		2,233	978	1,002
iii	Oiliúint agus forbairt agus speansais theagmhasacha		2,538	2,124	1,792
iv	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide		1,481	1,296	1,000
v	Trealamh oifige agus seirbhísí TF seachtracha				
	Bunaidh	21,709			
	Forlíontach	735			
			22,444	14,236	10,728
vi	Costais áitribh oifige		4,247	2,542	2,025
vii	Seirbhísí comhairleoireachta agus athbhreithnithe ar luach ar airgead agus ar pholasaithe		83	—	14
viii	Taighde (staitisticí agus eacnamaíocht)		199	72	1
ix	Nochtaí cosanta (seirbhísí imscrúdaithe)		80	38	39
x	Oibríochtaí Earcaíochta agus AD		332	265	60
			117,823	**101,108**	**91,223**

Difríochtaí suntasacha

Déantar cur síos sa nóta seo a leanas ar na cúiseanna a raibh difríochtaí suntasacha i gceist i gcaiteachas riaracháin an Vóta (+/- 25% agus €100,000).

ii Taisteal agus cothú

Soláthar meastacháin €2.233 milliún; toradh €978,000

Bhí an caiteachas €1.255 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin de bharr caiteachas níos lú ná mar a measadh a bheith ar thaisteal mar thoradh ar na srianta a cuireadh i bhfeidhm maidir le Paindéim Covid-19.

v Trealamh oifige agus seirbhísí TF seachtracha

Soláthar meastacháin €21.709 milliún; toradh €14.236 milliún

Áirítear san fhotheideal seo meastachán forlíontach €735,000, a aistríodh chuig an Roinn mar chuid d'aistriú na bhfeidhmeanna ó RTCEGSM. Ar an iomlán, bhí an caiteachas €8.208 milliún níos ísle ná an meastachán de bharr iarmhairtí phaindéim Covid-19 go príomha. Tharla moilleanna ar thionscadail agus uasghráduithe caipitil suntasacha a ndearna Met Éireann agus Aonad TFC na Roinne iad a sceidealú mar thoradh ar bhristeacha sa slabhra soláthair domhanda. Bhí moill ar thionscadail sheachtracha a bhí dian ar acmhainní freisin mar aon le soláthar lárnach na huirlise bainistíochta tionscadail. Tharla costais laghdaithe mar thoradh ar aistriú chuig SharePoint ar líne agus tiomsú láraithe chun iarratais a chomhroinnt.

vi Costais áitribh oifige

Soláthar meastacháin €4.247 milliún; toradh €2.542 milliún

Bhí an caiteachas €1.705 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin toisc nár cuireadh máistirphlean Theach an Chustaim agus tionscadail chaipitil eile i gcrích in 2021, mar gheall ar dhúnadh na hearnála tógála de bharr phaindéim Covid-19.

viii Taighde (staitisticí agus eacnamaíocht)

Soláthar meastacháin €199,000; toradh €72,000

Bhí an caiteachas €127,094 níos ísle ná an soláthar meastacháin de bharr shrianta Covid-19 lenar coisceadh taighde agus tionscadail athbhreithnithe ábhartha a thosú.

Clár A Tithíocht

			2021		2020
		Soláthar meastacháin		Toradh	Toradh
		€000	€000	€000	€000
A.1	Riarachán – pá		15,481	17,244	17,409
A.2	Riarachán - neamhphá		3,471	2,320	3,135
A.3	Tithíocht údaráis áitiúil				
	Soláthar meastacháin	1,078,559			
	Géilleadh iarchurtha	58,000			
			1,136,559	960,676	890,575
A.4	Clár caiteachais reatha um thithíocht shóisialta		250,000	271,900	197,357
A.5	An scéim um chóiríocht ar cíos		133,000	121,995	132,964
A.6	An scéim um íocaíocht cúnaimh Tithíochta		558,000	541,693	464,649
A.7	An scéim um chúnamh caipitil		96,000	93,047	90,749
A.8	An scéim um iasachtaí caipitil agus fhóirdheontas		54,500	53,880	53,087
A.9	Áiseanna pobail		500	122	78
A.10	Morgáiste go Cíos		23,000	13,988	11,732
A.11	Saoráid airleacain caipitil agus léasaithe		220,350	220,350	158,799
A.12	Cóiríocht agus tacaíocht do Thaistealaithe		21,310	21,301	19,818
A.13	Cóiríocht do dhaoine gan dídean		218,000	223,500	270,900
A.14	Tithíocht do dhaoine faoi mhíchumas agus do dhaoine scothaosta		1,370	838	512
A.15	Obair athghiniúna/leasúcháin eastáit		73,000	43,779	65,203
A.16	Éifeachtúlacht fuinnimh – iarfheistiú				
	Soláthar meastacháin	25,000			
	Géilleadh iarchurtha	40,000			
			65,000	25,284	66,092
A.17	An scéim deisiúcháin agus léasúcháin		11,000	4,276	4,003
A.18	Deontais tithíochta príobháidí		60,000	53,990	44,407
A.19	Liúntais mhorgáiste		500	471	408
A.20	Fóirdheontas tithíochta inacmhainne/úinéireachta comhroinnte		3,000	1,855	2,325
A.21	Ciste bonneagair		88,000	19,903	31,650

A.22	Leasúchán piríte agus míoca – airgeadteoranta				
	Soláthar meastacháin	21,000			
	Géilleadh iarchurtha	19,000			
			40,000	19,050	13,775
A.23	An Ghníomhaireacht um Thithíocht agus Pobail Inbhuanaithe		10,875	9,456	8,750
A.24	An Bord um Thionóntachtaí Cónaithe		11,012	11,012	6,870
A.25	Cigireacht ar chóiríocht ar cíos		12,500	5,263	4,555
A.26	Údarás Rialála na gComhlachtaí Tithíochta Ceadaithe		1,274	1,050	—
A.27	Cothabháil/folúis atá beartaithe		13,000	32,146	—
A.28	Cothromas comhroinnte inacmhainne agus cíos de réir costais		110,000	9,253	—
A.29	Seirbhísí eile		3,194	3,033	1,982
			3,233,896	**2,782,675**	**2,561,784**

Difríochtaí suntasacha

Déantar cur síos sa mhír seo a leanas ar na cúiseanna a raibh difríochtaí suntasacha i gceist i gcaiteachas an chláir (+/- 5% agus €100,000). Tríd is tríd, bhí an caiteachas a bhain le Clár A €451.2 milliún níos ísle ná mar a soláthraíodh ar dtús. Bhí róchaitheamh €612,000 ann a bhain le caiteachas riaracháin atá mínithe cheana. Cé go léirítear róchaitheamh do phá ar an iomlán i gClár A, tá tearc-chaitheamh ar phá don vóta. Tharla iarmhéid na difríochta, ar tearc-chaitheamh €451.8 milliún é, mar gheall ar na rudaí seo a leanas go príomha.

A.3 Tithíocht údaráis áitiúil

Soláthar meastacháin €1.137 billiún; toradh €960.676 milliún

Áirítear san fhotheideal seo géilleadh iarchurtha €58 milliún a tugadh ar aghaidh ó 2020. Bhí an caiteachas €175.883 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin ar an iomlán, de bharr thionchar shrianta breisithe Leibhéal 5 Covid-19 go príomha a tugadh isteach i mí Eanáir, arbh é an toradh a bhí orthu ná stop a chur le formhór na tógála cónaithe ar feadh breis agus trí mhí, rud a raibh tionchar aige ar sholáthar agus ar chaiteachas faoin bhfotheideal.

Ba é 3,362 aonad an sprioc tógála a bhí ag an Roinn in 2021 (gan tithíocht a bhaineann le Cuid V agus le Comhpháirtíochtaí Príobháideacha Poiblí a áireamh). Bhí tionchar ag moilleanna ar thógáil a bhain le Covid-19 ar thithíocht a sholáthar, ar soláthraíodh 1,381 aonad mar thoradh orthu. Cé nár baineadh na spriocanna tithíochta sóisialta údaráis áitiúil amach faoin bhfotheideal seo, rinneadh dul chun cinn suntasach ar dhul chun cinn a dhéanamh ar thionscadail tithíochta tríd an gcéim tógála ar an láithreán. Bhí roinnt tithe sóisialta ar an láithreán/i mbun tógála lenar tabhaíodh caiteachas suntasach in 2021 ag deireadh 2021, cé nár cuireadh i gcrích iad laistigh den bhliain, de bharr moilleanna a bhain le paindéim Covid-19.

A.4 Clár caiteachais reatha um thithíocht shóisialta

Soláthar meastacháin €250 milliún; toradh €271.9 milliún

Ba mar thoradh ar mhéadú ar éilimh thosaigh, arbh é sin c.1,000 réadmhaoin in 2021 (3,749 gcinn in 2020 i gcomparáid le 4,757 gcinn in 2021), a tharla méadú €21.9 milliún ar chaiteachas i gcomórtas leis an soláthar meastacháin den chuid is mó, ar méadaíodh costais éilimh an dá aonad nua agus costais na n-éileamh ráithiúil ar aonaid atá ann cheana le linn na bliana mar thoradh air.

A.5 An scéim um chóiríocht ar cíos (SCC)

Soláthar meastacháin €133 mhilliún; toradh €121.995 milliún

Bhí an caiteachas €11.005 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin ar an iomlán, de bharr athruithe ar nósanna imeachta aisghabhála SCC d'íocaíochtaí cíosa le tiarnaí talún príobháideacha a tugadh isteach in 2021, agus líon méadaithe daoine a d'éalaigh ó SCC le linn na bliana go príomha.

A.9 Áiseanna pobail

Soláthar meastacháin €500,000; toradh €121,534

Is áiseanna breise iad tionscadail áiseanna pobail chun cur le tionscadail tógála na Scéime Cúnaimh Caipitil. Bhí an caiteachas €378,466 níos ísle ná an soláthar meastacháin ar an iomlán, de bharr srianta oibre a bhain leis an earnáil tógála, a bhí mar thoradh ar phaindéim Covid-19 agus ar an gclár a bheith bunaithe ar éileamh.

A.10 Morgáiste go Cíos

Soláthar meastacháin €23 mhilliún; toradh €13.988 milliún

Bhí an caiteachas €9.012 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin de bharr thionchar leanúnach shrianta Covid-19 go príomha, agus bhí moilleanna leanúnacha ann ar idirbhearta 'Morgáiste go Cíos' (MGC) a dhúnadh dá bharr sin. Ina theannta sin, bhí líon laghdaithe éileamh caipitil ar obair deisiúcháin ar réadmhaoine MGC a fuarthas ó údaráis áitiúla de bharr shrianta Covid-19 ar obair thógála. Maoiníodh caiteachas breise scéime €1.755 milliún ó CMÁ in 2021, rud a rinne an tearc-chaitheamh a pháirt-fhritháireamh.

A.14 Tithíocht do dhaoine faoi mhíchumas agus do dhaoine scothaosta

Soláthar meastacháin €1.37 milliún; toradh €838,000

Bhí an caiteachas €532,269 níos ísle ná an soláthar meastacháin ar an iomlán, de bharr nár caitheadh an leithdháileadh iomlán €300,000 d'Oifigigh Cothaithe Tionóntachtaí (OCT) do dhaoine a bhfuil míchumas meabhairshláinte orthu. Oibríonn roinnt OCTanna go páirtaimseartha, rud a chiallaíonn nach mbaineann an tuarastal iomlán leo. Ina theannta sin, níor leithdháileadh maoiniú caipitil €500,000 ar ceadaíodh é chun scéim deontais tithíochta do dhaoine scothaosta a thabhairt isteach chun a chur ar a gcumas cónaí a bheith orthu sna tithe atá acu cheana i gcónaí, seachas iad a bhogadh isteach chuig cúram cónaithe, de bharr saincheisteanna dlí a sainaithníodh lenar cuireadh cosc ar an scéim a chur ar bun.

A.15 Obair athghiniúna/leasúcháin eastáit

Soláthar meastacháin €73 mhilliún; toradh €43.779 milliún

Bhí an caiteachas €29.221 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin de bharr iarmhairtí dhúnadh láithreán mar gheall ar phaindéim Covid-19 agus de bharr fadhbanna sa slabhra soláthair a bhí ag údaráis áitiúla. Tabhaíodh coigiltí ar oibreacha leasúcháin agus ar Scéim Deontais do Dhaoine Faoi Mhíchumas freisin mar gheall nach raibh údaráis áitiúla in ann conraitheoirí a fháil chun an obair a dhéanamh laistigh den bhliain inar ceadaíodh iad.

A.16 Éifeachtúlacht fuinnimh - iarfheistiú

Soláthar meastacháin €65 mhilliún; toradh €25.284 milliún

Áirítear san fhotheideal seo géilleadh iarchurtha €40 milliún a tugadh ar aghaidh ó 2020. Bhí an caiteachas €39.716 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin ar an iomlán, de bharr na srianta a cuireadh i bhfeidhm san earnáil tógála agus de bharr na moilleanna a bhí i gceist leis an gclár a chur chun feidhme ag na húdaráis áitiúla mar thoradh ar thionchar phaindéim Covid-19, rud a d'fhág go raibh caiteachas níos lú ná mar a measadh.

A.17 An scéim deisiúcháin agus léasúcháin

Soláthar meastacháin €11 mhilliún; toradh €4.276 milliún

Bhí an caiteachas €6.724 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin, agus srianta Covid-19 mar chuid den chúis leis, ar srianta iad a raibh tionchar acu ar sholáthar agus ar shuirbhé a dhéanamh ar aonaid fholmha.

A.18 Deontais tithíochta príobháidí

Soláthar meastacháin €60 milliún; toradh €53.99 milliún

Bhí an caiteachas €6.01 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin de bharr na deacrachta a bhí ann an spriocleibhéal deontas a sholáthar (10,700 deontas i gcomhréir le gealltanais ón Rialtas) de bharr thionchar shrianta Covid-19 arbh é a bhí mar thoradh air formhór na n-údarás áitiúil gan a bheith in ann iomlán a leithdháiltí a tharraingt anuas mar chuir srianta Rialtais srian le gníomhaíochtaí na foirne teicniúla, le hacmhainní teiripeora saothair agus le hinfhaighteacht acmhainní tógála, rud a d'fhág nach raibh iarratais cheadaithe comhlánaithe agus nach rabhthas in ann dul ar aghaidh go dtí an chéim aisghabhála.

A.20 Fóirdheontas tithíochta inacmhainne/úinéireachta comhroinnte

Soláthar meastacháin €3 mhilliún; toradh €1.855 milliún

Bhí an tearc-chaitheamh €1.145 milliún i gcomparáid leis an soláthar meastacháin de bharr caiteachas níos lú ná mar a measadh a bheith ar líon na dteaghlach incháilithe faoin scéim tithíochta inacmhainne agus úinéireachta roinnte, (níl na scéimeanna seo beo d'iarratasóirí nua agus, dá bhrí sin, ní féidir ach le teaghlaigh a ceadaíodh cheana cáiliú nó gan cháiliú don fhóirdheontas de réir mar a thagann athrú ar an ngeilleagar). De réir mar a tháinig feabhas ar an ngeilleagar in 2021, bhí iarratasóirí ann a bhí ceadaithe faoi na scéimeanna i dtosach a thit amach as na bandaí ioncaim cáilithe le haghaidh na scéimeanna tithíochta inacmhainne agus úinéireachta roinnte, rud a d'fhág an caiteachas a bheith níos ísle ná mar a measadh.

A.21 Ciste bonneagair

Soláthar meastacháin €88 milliún; toradh €19.903 milliún

Bhí an caiteachas €68.097 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin de bharr easpa spéise i gCiste na Láithreán Seirbhísithe (CLS) agus athchóiriú a rinneadh air ina dhiaidh sin. Rinneadh an ciste a athchóiriú mar gheall nár síníodh ach ceithre chomhaontú deontais idir an Roinn agus údaráis áitiúla de na 40 tionscadal CLS le ceadú i bprionsabal, agus faoi dheireadh 2021 ní raibh ach trí thionscadal CLS ar an láithreán. Is é atá ann anois an Ciste Tithíochta Inacmhainne (CTI), agus táthar ag glacadh le hiarratais ar thionscadail nua nó le hathiarratais ar thionscadail CLS atá ann cheana ó bhí mí Mheán Fómhair 2021 ann. Níl tionscadail arna gceadú ag CTI ach ag dul ar aghaidh chuig an gcéim caiteachais anois.

Bhí caitheamh an Chiste Bonneagair Áitiúil um Sheachadadh Tithíochta a Ghníomhachtú níos ísle ná mar a measadh in 2021 de bharr thionchar shrianta Leibhéal 5 Covid-19 a cuireadh i bhfeidhm sa chéad leath den bhliain 2021, a raibh laghdú ar ghníomhaíocht agus líon níos ísle éileamh a bhíothas ag cur isteach mar thoradh air. Níor tharla roinnt tionscadal a rabhthas ag súil le tús a chur leo in 2021 de bharr fadhbanna pleanála agus maoinithe go príomha.

A.22 Leasúchán piríte agus míoca — airgeadteoranta

Soláthar meastacháin €40 milliún; toradh €19.05 milliún

Áirítear san fhotheideal seo géilleadh iarchurtha €19 milliún a tugadh ar aghaidh ó 2020. Bhí an caiteachas €20.95 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin ar an iomlán agus is é an t-aschur leasúcháin a bheith níos ísle ná mar a measadh is cúis leis de bharr tionchar a bheith ag srianta Covid-19 ar obair leasúcháin a sceidealú agus a chur chun feidhme. Ní rabhthas in ann iarratais a dhéanamh ar an scéim leasúcháin míoca go dtí mí an Mheithimh 2020, agus mar aon le grúpa oibre a chur chun feidhme maidir le bloic choincréite lochtacha, cuireadh líon níos lú iarratas isteach in 2021.

A.23 An Ghníomhaireacht um Thithíocht agus Pobail Inbhuanaithe

Soláthar meastacháin €10.875 milliún; toradh €9.456 milliún

Bhí an caiteachas €1.419 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin, a mbaineann €0.548 milliún de le moill a bheith ar chostais socraithe Údarás Rialála na gComhlachtaí Tithíochta Ceadaithe agus iad gan a bheith tabhaithe ag an nGníomhaireacht Tithíochta, agus a mbaineann €0.430 milliún de le roinnt folúntas nach raibh líonta ag an nGníomhaireacht Tithíochta mar a bhí leagtha amach sa bhuiséad. Ina theannta sin, bhí imeachtaí beartaithe ar siúl ar líne de bharr shrianta Covid-19, a raibh coigiltí ann mar thoradh air sin.

A.25 Cigireacht ar chóiríocht ar cíos

Soláthar meastacháin €12.5 milliún; toradh €5.263 milliún

Bhí an caiteachas €7.237 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin mar tá fóirdheontais na Roinne a thugann sí d'údaráis áitiúla bunaithe ar líon na gcigireachtaí comhlíontachta um rialacháin íoschaighdeán cíosa a dhéantar ar theaghaisí, a raibh tionchar tromchúiseach orthu de bharr shrianta na paindéime in 2021.

A.26 Údarás Rialála na gComhlachtaí Tithíochta Ceadaithe

Soláthar meastacháin €1.274 milliún; toradh €1.05 milliún

Bunaíodh Údarás Rialála na gComhlachtaí Tithíochta Ceadaithe go foirmiúil i mí Feabhra 2021. Bhíothas ag súil go mbeadh difríochtaí sa mhéid a bheifí in ann a sholáthar/a bhaint amach in 2021, de réir mar a d'fhorbair sé a chlár oibre le linn na bliana. Tá an tearc-chaitheamh €223,660 níos ísle ná an soláthar meastacháin de bharr cur chun feidhme TFC a bheith céimnithe thar trí bliana in áit caitheamh mór amháin in 2021 go príomha.

A.27 Cothabháil/folúis atá beartaithe

Soláthar meastacháin €13 mhilliún; toradh €32.146 milliún

Fuarthas leithdháileadh breise €31.2 milliún ar chlár na bhfolús in 2021, lenar éascaíodh úsáid ghníomhach a bhaint arís as 1,475 aonad níos mó ná na meastacháin thosaigh. Bhí na haonaid bhreise sin ag teastáil mar chuid de ghníomhaíocht maolaithe i bhfianaise thionchar suntasach dhúnadh na hearnála tógála ar thithíocht nuathógtha a sholáthar.

A.28 Cothromas comhroinnte inacmhainne agus cíos de réir costais

Soláthar meastacháin €110 milliún; toradh €9.253 milliún

Bhí an caiteachas státchiste €100.747 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin de bharr na scéime cothromais comhroinnte inacmhainne (Scéim an Chéad Bhaile), ar athraíodh dáta seolta na scéime lena rabhthas ag súil go dtí R2 2022, de bharr nádúr casta dhearadh an táirge agus bhunú na huirlise chun an méid céanna a sholáthar. Bhí an caitheamh ar an iasacht chothromais 'cíos de réir costais' níos lú ná mar a measadh mar bhí tionscadail a bhí ceaptha a bheith curtha i gcrích in 2021 fós ar bun in 2022 de bharr moilleanna a d'eascair as srianta Leibhéal 5 Covid-19 go príomha.

A.29 Seirbhísí eile

Soláthar meastacháin €3.194 milliún; toradh €3.033 milliún

Bhí an caiteachas €161,216 níos ísle ná an soláthar meastacháin de bharr thionchar shrianta Covid-19, rud a d'fhág nár cuireadh roinnt tionscadal pleanála agus taighde tithíochta i gcrích in 2021. Bhí an caiteachas ar sheirbhísí dlí éagsúil ón soláthar meastacháin mar is réimse éileamhbhunaithe é seo agus ní féidir costais ná sceidil íocaíochta a thuar do chásanna dlí.

Clár B Uisce

				2021	2020
		Soláthar meastacháin		**Toradh**	**Toradh**
		€000	**€000**	**€000**	**€000**
B.1	Riarachán – pá		3,525	5,754	5,686
B.2	Riarachán – neamhphá		789	596	828
B.3	Clár cáilíochta uisce		26,213	21,423	22,618
B.4	Clár uisce tuaithe		56,500	48,056	43,988
B.5	Uisce Éireann				
	Soláthar meastacháin	1,296,200			
	Géilleadh iarchurtha	10,000			
			1,306,200	1,276,059	1,303,189
B.6	Údaráis áitiúla		13,590	17,892	12,374
B.7	Saincheisteanna comhshaoil oidhreachta maidir le huisce		5,000	165	43
B.8	Muirthimpeallacht		3,200	1,507	945
B.9	Comhlacht Comhairleach Uisce		320	48	18
B.10	Seirbhísí eile		34	124	5
			1,415,371	**1,371,624**	**1,389,694**

Difríochtaí suntasacha

Déantar cur síos sa mhír seo a leanas ar na cúiseanna a raibh difríochtaí suntasacha i gceist i gcaiteachas an chláir (+/- 5% agus €100,000). Tríd is tríd, bhí an caiteachas a bhain le Clár B €43.747 milliún níos ísle ná mar a soláthraíodh ar dtús. Bhí róchaitheamh €2.036 milliún ann a bhain le caiteachas riaracháin agus atá mínithe cheana. Cé go léirítear róchaitheamh do phá ar an iomlán i gClár B, tá tearc-chaitheamh ar phá don vóta. Tharla iarmhéid na difríochta, ar tearc-chaitheamh €45.783 milliún é, mar gheall ar na rudaí seo a leanas go príomha.

B.3 Clár cáilíochta uisce

Soláthar meastacháin €26.213 milliún; toradh €21.423 milliún

Bhí an caiteachas €4.79 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin mar bhí tearc-chaitheamh ar roinnt clár ón gCreat-Treoir Uisce de bharr gníomhaíocht laghdaithe mar thoradh ar shrianta Covid-19 sa chéad leath den bhliain. Thairis sin, bhí moill ar an dréachtphlean bainistíochta abhantraí a fhoilsiú, rud a d’fhág gur cuireadh siar go leor imeachtaí agus gníomhaíochtaí a bhí beartaithe ar bhonn an phlean sin. Ina theannta sin, bhí tearc-chaitheamh suntasach ar chlár INTERREG V (bearta comhshaoil) ó AE mar bhí tarraingt anuas na dtionscadal níos moille ná mar a measadh.

B.4 Clár uisce tuaithe

Soláthar meastacháin €56.5 milliún; toradh €48.056 milliún

Bhí an caiteachas €8.444 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin maidir le caiteachas caipitil agus le caiteachas reatha araon de bharr fadhbanna pleanála a bhain leis na tionscadail, de bharr shrianta Covid-19 agus de bharr ganntanais acmhainní foirne údaráis áitiúil.

B.6 Údaráis áitiúla

Soláthar meastacháin €13.59 milliún; toradh €17.892 milliún

Ba mar thoradh ar dheis a tháinig chun cinn d'údarás áitiúil chun aisíocaíocht luath a dhéanamh ar iasacht gan íoc ó sheirbhísí uisce oidhreachta, rud a d'fhéadfadh coigilteas €1.7 milliún a sholáthar thar thréimhse na hiasachta, a tharla méadú €4.302 milliún ar chaiteachas i gcomórtas leis an soláthar meastacháin den chuid is mó.

B.7 Saincheisteanna comhshaoil oidhreachta maidir le huisce

Soláthar meastacháin €5 mhilliún; toradh €165,000

Bhí an caiteachas €4.835 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin mar bhí na héilimh faoin gclár um Bonneagar arna Soláthar ag Forbróirí níos moille ná mar a measadh de bharr gur éilíodh ar údaráis áitiúla teagmháil a dhéanamh le páirtithe leasmhara (úinéirí talún, Uisce Éireann), de bharr saincheisteanna pleanála agus de bharr soláthair. Dá bhrí sin, bíonn tréimhse shuntasach ama i gceist chun na tionscadail a thabhairt chun críche.

Is scéim éileamhbhunaithe í an phríomhscéim leasúcháin deontais agus bíonn sé deacair caiteachas a thuar. Tá an Roinn ag scrúdú na slí le feabhas a chur ar ghlacadh na scéime seo faoi láthair.

B.8 Muirthimpeallacht

Soláthar meastacháin €3.2 milliún; toradh €1.507 milliún

Bhí an caiteachas €1.693 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin de bharr srianta Covid-19 nua a bhí ag teacht chun cinn agus ag imirt tionchar ar roinnt cláir oibre agus tionscadail taighde. Áirítear air sin obair a bhí beartaithe ag Foras na Mara faoin gcomhaontú seirbhíse ilbhliantúil, 2019 go dtí 2023, áit nár tarraingíodh anuas maoiniú mar a bhíothas ag súil leis.

B.9 Comhlacht Comhairleach Uisce

Soláthar meastacháin €320,000; toradh €48,000

Bhí an caiteachas €272,000 níos ísle ná an soláthar meastacháin de bharr thionchar shrianta Covid-19 ar chláir an Chomhlachta Chomhairligh Uisce. Tionóladh na cruinnithe ar fad ar líne agus, mar sin, níor tabhaíodh aon chaiteachas taistil ná cruinnithe. Ní raibh aon táillí comhdhála i gceist, agus níor tabhaíodh an caiteachas ionchais ar oiliúint de bharr na srianta ach oiread.

Clár C Rialtas Áitiúil

				2021	2020
		Soláthar meastacháin		Toradh	Toradh
		€000	€000	€000	€000
C.1	Riarachán – pá		7,971	9,810	10,728
C.2	Riarachán – neamhphá		1,785	1,253	1,752
C.3	An Ciste Rialtais Áitiúil				
	Bunaidh	192,331			
	Forlíontach	197,300			
			389,631	699,300	1,056,060
C.4	Seirbhísí dóiteáin agus éigeandála		18,366	8,399	15,557
C.5	Toghchóras		3,040	622	365
C.6	Seirbhísí eile		1,591	833	1,667
			422,384	**720,217**	**1,086,129**

Difríochtaí suntasacha

Déantar cur síos sa mhír seo a leanas ar na cúiseanna a raibh difríochtaí suntasacha i gceist i gcaiteachas an chláir (+/- 5% agus €100,000). Tríd is tríd, bhí an caiteachas a bhain le Clár C €297.833 milliún níos airde ná mar a soláthraíodh i dtús báire. Bhí róchaitheamh €1.307 milliún ann a bhain le caiteachas riaracháin agus atá mínithe cheana. Cé go léirítear róchaitheamh do phá ar an iomlán i gClár C, tá tearc-chaitheamh ar phá don vóta. Tharla iarmhéid na difríochta, ar róchaitheamh €296.526 milliún é, mar gheall ar na rudaí seo a leanas go príomha.

C.3 An Ciste Rialtais Áitiúil

Soláthar meastacháin €192.331 milliún; toradh €699.3 milliún

Bhí an méadú ar chaiteachas i gcomparáid leis an soláthar meastacháin de bharr an ghá le tuilleadh tacaí Covid-19 in 2021 den chuid is mó. B'ionann an tacaíocht iomlán a cuireadh ar fáil agus €558.9 milliún. Ba é €507.3 milliún costas breise na tacaíochta sin don Státchiste, mar gur tháinig €51.6 milliún ó iarmhéideanna sa Chiste (€38.4 milliún ó airgead i gcomhair tacaíocht Covid-19 in 2020 a tugadh ar aghaidh agus €13.2 milliún ó chúlchistí Ciste). Cuireadh maoiniú Státchiste €197.3 milliún ar fáil tríd an meastachán forlíontach, agus clúdaíodh an t-iarmhéid le vírmint €310 milliún.

C.4 Seirbhísí dóiteáin agus éigeandála

Soláthar meastacháin €18.366 milliún; toradh €8.399 milliún

Bhí an caiteachas €9.967 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin mar gur cuireadh moill ar thionscadail chun stáisiúin dóiteáin a thógáil mar thoradh díreach ar shrianta Covid-19. Bhí tionchar ollmhór ar mhórchaiteachas eile ar shainfhearas dóiteáin freisin, a bhfuil a aga tionscanta sínithe go dhá bhliain anois.

C.5 Toghchóras

Soláthar meastacháin €3.040 milliún; toradh €622,000

Bhí an caiteachas €2.418 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin mar gheall nach bhfuil an Coimisiún Toghcháin ag pointe go fóill ag a dtabhódh sé caiteachas TFC, mar aon le dul chun cinn níos moille ná mar a bhíothas ag súil leis ar fhorbairt gnéithe áirithe de thionscadal nuachóirithe an chláir toghthóirí.

C.6 Seirbhísí eile

Soláthar meastacháin €1.591 milliún; toradh €833,000

Bhí an caiteachas €757,935 níos ísle ná an soláthar meastacháin de bharr tosca lena n-áirítear caiteachas €500,000 nár theastaigh a aisghabháil i ndáil leis an bhfotheideal díobhálacha mailíseacha, caiteachas a bhí €128,600 níos ísle ná mar a bhí súil leis a bhain le Tionscadal INSPIRE, ceangaltas leanúnach dlí faoi Threoir ó AE, mar nach raibh roinnt soláthraithe sonraí sa riocht chun seirbhísí a iarraidh, agus caiteachas €170,000 ar sheirbhísí dlí. Is réimse éileamhbhunaithe é seo agus ní féidir costais ná sceidil íocaíochta do chásanna dlí a thuar, agus tháinig méadú €52,000 ar chaiteachas i ndáil le damáiste a rinneadh de dheasca stoirmeacha, ar a dtagann athrú ó bhliain go bliain.

Clár D Pleanáil

					2021	2020
			Soláthar meastacháin		Toradh	Toradh
			€000	€000	€000	€000
D.1	Riarachán – pá			5,747	4,097	5,000
D.2	Riarachán – neamhphá			1,288	767	1,345
D.3	An Bord Pleanála			17,127	17,127	19,531
D.4	An Binse Pleanála			4,000	657	4,322
D.5	Oifig an Rialálaí Pleanála			3,088	2,992	2,481
D.6	Beartas pleanála			725	715	366
D.7	Pleanáil náisiúnta, réigiúnach agus uirbeach			275	163	219
D.8	Mo phlean			185	152	115
D.9	Athnuachan/athghiniúint uirbeach					
		Soláthar meastacháin	66,010			
		Géilleadh iarchurtha	84,000			
				150,010	40,898	39,564
D.10	Scéim lacáiste ranníocaíochtaí forbartha			1	—	—
D.11	Suirbhéireacht Ordanáis Éireann			18,658	18,625	18,055
D.12	An Ghníomhaireacht Forbartha Talún (LDA)			65,000	16,600	14,100
D.13	Imeall trá			3,340	765	803
D.14	Pleanáil spásúlachta muirí			1,050	783	188
D.15	Beartas pleanála comhshaoil			350	36	65
D.16	Seirbhísí eile			2,410	5,477	7,750
				273,254	**109,854**	**113,904**

Difríochtaí suntasacha

Déantar cur síos sa mhír seo a leanas ar na cúiseanna a raibh difríochtaí suntasacha i gceist i gcaiteachas an chláir (+/- 5% agus €100,000). Tríd is tríd, bhí an caiteachas a bhain le Clár D €163.4 milliún níos ísle ná mar a soláthraíodh ar dtús. Bhí tearc-chaitheamh €2.171 milliún ann, a bhain le caiteachas riaracháin agus atá mínithe cheana, agus is mar gheall ar na nithe seo a leanas den chuid is mó a tharla athrú ar iarmhéid na difríochta, ar tearc-chaitheamh €161.229 milliún é.

D.4 An Binse Pleanála

Soláthar meastacháin €4 mhilliún; toradh €657,000

Bhí an caiteachas €3.343 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin mar gheall go raibh an líon éileamh dlí a socraíodh in 2021 níos ísle ná mar a bhí súil leis. Níl smacht ar bith ag an Roinn ar chostais dlí tríú páirtí arna ndámhachtain ag an mBinse Fiosrúcháin agus níl sé indéanta an t-am a shocrófar costais tríú páirtí a bhíonn dlite ag aon am ar leith a thuar.

D.7 Pleanáil náisiúnta, réigiúnach agus uirbeach

Soláthar meastacháin €275,000; toradh €163,000

Bhí an caiteachas €111,541 níos ísle ná an soláthar meastacháin de bharr nárbh fhéidir, mar gheall ar shrianta Covid-19, dóthain dul chun cinn a dhéanamh ar shraith Threoirlínte Alt 28 ar measadh go bhfoilseofaí iad in 2021. Dá bhrí sin, níor tháinig na costais ghaolmhara a bhain lena bhfoilseachán chun cinn in 2021. Chomh maith leis sin, ba lú ná a beartaíodh a bhí an méid taighde a rinne ESRI in 2021.

D.9 Athnuachan/athghiniúint uirbeach

Soláthar meastacháin €150.01 milliún; toradh €40.898 milliún

Áirítear san fhotheideal seo géilleadh iarchurtha €84 mhilliún a tugadh ar aghaidh ó 2020. Ar an iomlán, bhí an caiteachas €109.112 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin mar gheall ar nádúr agus cineál na dtionscadal ar tacaíodh leo faoi Chlár an Chiste um Athghiniúint agus Forbairt Uirbeach (tógann sé am chun cláir chaipitil nua a chur ar bun) agus mar gheall gur cuireadh deireadh le tionscadail tógála in 2021 de dheasca shrianta Covid-19, a raibh moilliú ar dhul chun cinn tionscadal, chomh maith le costais tionscadal a bheith i bhfad níos lú ná an meastachán don bhliain 2021, mar thoradh air.

D.12 An Ghníomhaireacht Forbartha Talún

Soláthar meastacháin €65 mhilliún; toradh €16.6 milliún

Bhí an caiteachas €48.4 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin, mar gheall, go príomha, gur cuireadh moill ar thógáil a bhí beartaithe, agus a bhí le tosú in 2021, de thoradh shrianta Covid-19. Chomh maith leis sin, diúltaíodh don iarratas pleanála ar láithreán Dhún Uí Dhubhuí sa Nás.

D.13 Imeall trá

Soláthar meastacháin €3.34 milliún; toradh €765,000

Bhí an caiteachas €2.575 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin mar gheall nár tháinig aon bhun ar roinnt forálacha le linn na bliana. Áirítear air seo foráil do theagmhais Imeall Trá agus socruithe a rabhthas ag súil leo maidir le cásanna áirithe dlí nár tharla in 2021. Ina theannta sin, bhí an caiteachas ar tháillí dlí agus ar luachálacha níos ísle ná mar a bhí súil leis.

D.14 Pleanáil spásúlachta muirí

Soláthar meastacháin €1.05 milliún; toradh €783,000

Bhí an caiteachas €267,155 níos ísle ná an soláthar meastacháin mar gheall ar thionchar shrianta Covid-19, arbh éigean go leor gnéithe den Chreat Náisiúnta deiridh um Pleanáil Mhuirí a chur siar nó a chur ar ceal dá réir. Bhí tearc-chaitheamh i gceist freisin mar gheall ar mhoill ar phoist a líonadh faoin gcomhaontú seirbhíse idir an Roinn, an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara agus Foras na Mara de dheasca shrianta Covid-19.

D.15 Beartas pleanála comhshaoil

Soláthar meastacháin €350,000; toradh €36,000

Bhí an caiteachas €313,775 níos ísle ná an soláthar meastacháin. Aistríodh cuid d'acmhainní an aonaid óna chlár oibre le go bhféadfaí díriú ar reachtaíocht riachtanach a bhí ag teastáil mar thoradh díreach ar phaindéim Covid-19 a chur chun cinn, agus bhí sé sin ar cheann de na príomhchúiseanna a bhain leis an tearc-chaitheamh. Chomh maith leis sin, cuireadh moill ar an Athbhreithniú ar Shoilse Tráchta, a bhí mar chuid den Mheasúnacht Tionchair Timpeallachta, mar gheall gurbh éigean don aonad tairiscint a chur amach arís chun sainchomhairleoir nua a fháil.

D.16 Seirbhísí eile

Soláthar meastacháin €2.41 milliún; toradh €5.477 milliún

Tháinig glanmhéadú €3.067 milliún ar chaiteachas fotheidil. Bhí caiteachas neamhbheartaithe €5.066 milliún ag teastáil i ndáil le pionóis ó Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh maidir le cás C-261/18 – Feirm Ghaoithe Dharaidh Braoin. Rinneadh é sin a pháirt-fhrithháireamh trí thearc-chaitheamh €2 mhilliún i ndáil le hIonad Imeachtaí Chorcaí, ar ceist do Chomhairle Cathrach Chorcaí í a fhorbairt, de bharr nach ndearnadh dul chun cinn ar an tionscadal agus nár tabhaíodh caiteachas ar bith dá réir.

Clár E Met Éireann

		2021		2020
		Soláthar meastacháin	**Toradh**	**Toradh**
		€000	**€000**	**€000**
E.1	Riarachán – pá	15,021	13,816	13,573
E.2	Riarachán – neamhphá	17,600	11,145	8,577
E.3	Síntiúis le heagraíochtaí idirnáisiúnta meitéareolaíochta	8,100	7,729	5,101
E.4	Seirbhís réamhaisnéise agus rabhaidh tuilte	2,100	969	1,016
		42,821	**33,659**	**28,267**

Difríochtaí suntasacha

Déantar cur síos sa mhír seo a leanas ar na cúiseanna a raibh difríochtaí suntasacha i gceist i gcaiteachas an chláir (+/- 5% agus €100,000). Tríd is tríd, bhí an caiteachas a bhain le Clár E €9.162 milliún níos ísle ná mar a soláthraíodh ar dtús. Bhí tearc-chaitheamh €7.66 milliún i gceist, a bhain le caiteachas riaracháin agus atá mínithe cheana, agus is mar gheall ar na nithe seo a leanas den chuid is mó a tharla athrú ar iarmhéid na difríochta, ar tearc-chaitheamh €1.502 milliún é.

E.4 Seirbhís réamhaisnéise agus rabhaidh tuilte

Soláthar meastacháin €2.1 milliún; toradh €969,000

Bhí an caiteachas €1.131 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin mar gheall ar na córais nua samhaltaithe nach bhfuil i bhfeidhm go fóill agus difríochtaí a tharla mar gheall ar mhoilleanna ar an bpróiseas tairisceana agus ar earcú foirne araon.

Clár F Oidhreacht

					2021	2020
				Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
				€000	€000	€000
F.1	Riarachán – pá					
		Bunaidh	35,561			
		Forlíontach	880			
				36,441	28,836	22,166
F.2	Riarachán – neamhphá					
		Bunaidh	7,969			
		Forlíontach	735			
				8,704	5,470	1,024
F.3	An Chomhairle Oidhreachta (á páirtmhaoiniú ag an gCrannchur Náisiúnta)			9,561	9,651	7,394
F.4	Oidhreacht thógtha			9,970	10,396	7,165
F.5	Oidhreacht nádúrtha (an tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra)			28,882	25,794	17,979
F.6	Iontaobhas Oidhreachta na hÉireann			1,150	2,150	650
F.7	An scéim infheistíochta oidhreachta tógtha			3,000	2,906	2,404
F.8	Athchóiriú, caomhnú agus bainistíocht tailte portaigh					
		Soláthar meastacháin	14,000			
		Géilleadh iarchurtha	3,000			
				17,000	9,874	6,988
F.9	Uiscebhealaí Éireann			28,918	29,918	27,013
				143,626	**124,995**	**92,783**

Difríochtaí suntasacha

Déantar cur síos sa mhír seo a leanas ar na cúiseanna a raibh difríochtaí suntasacha i gceist i gcaiteachas an chláir (+/- 5% agus €100,000). Tríd is tríd, bhí an caiteachas a bhain le Clár F €18.631 milliún níos ísle ná mar a soláthraíodh ar dtús. Bhí tearc-chaitheamh €10.839 milliún ann, a bhain le caiteachas riaracháin agus atá mínithe cheana, agus is mar gheall ar na nithe seo a leanas den chuid is mó a tharla athrú ar iarmhéid na difríochta, ar tearc-chaitheamh €7.792 milliún é.

F.5 Oidhreacht nádúrtha (an tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra)

Soláthar meastacháin €28.882 milliún; toradh €25.794 milliún

Bhí an caiteachas €3.088 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin go mór mór mar gheall ar mhoilleanna ar íocaíochtaí plean feirme a phróiseáil de thoradh acmhainn comhairleora feirme a bheith teoranta agus, ar bhealach níos ginearálta, mar gheall ar an bhfáil theoranta a bheith ar chonraitheoirí i gcás na sraithe tionscadal arna reáchtáil ag an Aonad Eolaíochta agus Bithéagsúlachta, cé nár baineadh amach an leibhéal deontas ar measadh go ndámhfaí iad faoi scéim rannpháirtíochta pobail na dtailte portaigh.

F.6 Iontaobhas Oidhreachta na hÉireann

Soláthar meastacháin €1.15 milliún; toradh €2.15 milliún

Tharla an méadú €1 mhilliún ar chaiteachas i gcomparáid leis an soláthar meastacháin chun cur ar chumas Iontaobhas Oidhreachta na hÉireann tionscadail bunriachtanacha a chur i gcrích ag Teach Fóite agus ag Caisleán Bhaile Sheáin.

F.8 Athchóiriú, caomhnú agus bainistíocht tailte portaigh

Soláthar meastacháin €17 milliún; toradh €9.874 milliún

Áirítear san fhotheideal seo géilleadh iarchurtha €3 mhilliún a tugadh ar aghaidh ó 2020. Ar an iomlán, bhí an caiteachas €7.126 milliún níos ísle ná an soláthar meastacháin mar gheall gur imir srianta Covid-19 tionchar suntasach ar chomhairliúchán páirtithe leasmhara, a raibh moill ar Scéim Dreasachta Airgid a chur i bhfeidhm agus ar oibreacha ar thalamh ar roinnt láithreán a thosú mar thoradh air sin. Cuireadh moill ar roinnt ceannachán mórthalún freisin mar gheall ar shaincheisteanna tíolactha agus bhí roinnt láithreán tailte portaigh ann a bhí le forbairt ach nach ndearnadh dul chun cinn orthu mar a bhí súil leis.

Nóta 4 Fáltais

4.1 Leithreasaí-i-gcabhair

		2021		2020
		Measta	**Réadaithe**	**Réadaithe**
		€000	**€000**	**€000**
1	Táillí is iníoctha ag na húdaráis áitiúla, etc., chun a gcuid cuntas a iniúchadh	1,956	2,168	1,747
2	Fáltais ón gCiste Árachais Shóisialaigh i ndáil le háitribh arna n-áitiú i dtaca le hÁrachas Sóisialach (an tAcht Leasa Shóisialaigh (Comhdhlúthú), 2005)	741	741	741
3	Fáltais Met Éireann	12,000	10,596	6,361
4	Fáltais ilghnéitheacha	755	652	1,060
5	Fáltais imeall trá	2,400	2,300	1,776
6	Suirbhéireacht Ordanáis Éireann	420	395	377
7	Fáltais ó asbhaint a bhaineann le pinsin ar luach saothair	35,978	40,516	36,002
8	Fáltais Chiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa i ndáil le bearta comhshaoil INTERREG V	4,000	5,502	4,073
9	Ciste na gCuntas Díomhaoin - Tús Áite don Tithíocht a Chur Chun Feidhme	3,000	3,000	3,000
10	Fáltais Chiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa - Clár INTERREG maidir le Limistéar an Atlantaigh	108	—	—
11	Fáltais Chiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa - Tionscadal RAGES	14	—	15
12	Seirbhísí agus muirir ag páirceanna náisiúnta agus láithreáin fiadhúlra	465	161	137
13	Cíosanna (lena n-áirítear fáltais ó ligean ar cíos agus cearta iascaireachta, etc.)	95	45	29
	Iomlán	**61,932**	**66,076**	**55,318**

Difríochtaí suntasacha

Déantar cur síos anseo a leanas ar na cúiseanna a raibh difríochtaí suntasacha i gceist i bhfáltais (+/- 5% agus €100,000). Ar an iomlán, bhí leithreasaí-i-gcabhair €4.144 milliún níos lú ná an meastachán. Tá mínithe ar na difríochtaí leagtha amach thíos.

1 Táillí is iníoctha ag na húdaráis áitiúla, etc., chun a gcuid cuntas a iniúchadh

Meastachán: €1.956 milliún; réadaithe: €2.168 milliún

Bhí méadú €211,999 i gceist mar go n-eisítear éilimh ar tháillí iniúchta ar bhonn leanúnach de réir mar a thugtar iniúchtaí chun críche agus bhí an clár níos tráthúla in 2021 ná mar a bhí súil leis.

3 Fáltais Met Éireann

Meastachán: €12 mhilliún; réadaithe: €10.596 milliún

Ba mar thoradh ar mhoilleanna ar fháltais a raibh súil leo i ndáil le muirir eitlíochta de dheasca thionchar shrianta Covid-19 a bhí an t-easnamh €1.404 milliún i gceist.

4 Fáltais ilghnéitheacha

Meastachán €755,000; réadaithe: €652,000

Bhí easnamh €103,048 i gceist mar go mbíonn sé deacair fáltais ilghnéitheacha a thuar go beacht.

7 Fáltais ó asbhaint a bhaineann le pinsin ar luach saothair

Meastachán: €35.978 milliún, réadaithe: €40.516 milliún

Ba mar thoradh, go príomha, ar leibhéal méadaithe earcaíochta agus luach saothair san earnáil údarás áitiúil, mar aon le roinnt ranníocaíochtaí breise aoisliúntais ó 2020 a bheith á bhfáil in 2021, a bhí méadú €4.538 milliún i gceist.

8 Fáltais Chiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa i ndáil le bearta comhshaoil INTERREG V

Meastachán €4 mhilliún; réadaithe: €5.502 milliún

Baineann an méadú €1.502 milliún go díreach le híostarraingt in B.3.4. Is féidir leis sin a bheith éagsúil, ar bhonn an mhéid a tharraingítear anuas in aon bhliain amháin.

10 Fáltais Chiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa - Clár INTERREG maidir le Limistéar an Atlantaigh

Meastachán €108,000; réadaithe: €nialas

Ba mar thoradh ar an tionchar a d’imir srianta Covid-19 ar thionscadail INTERREG ar fad, ar thacaigh an Rannóg Muirthimpeallachta leo, a bhí an t-easnamh €108,000 i gceist den chuid is mó. Ina theannta sin, tá saincheisteanna leanúnacha i gceist le tairseach TF an chláir INTERREG maidir le Limistéar an Atlantaigh arna oibriú ag an AE, rud a imríonn tionchar ar éilimh airgeadais a chur isteach.

12 Seirbhísí agus muirir ag páirceanna náisiúnta agus láithreáin fiadhúlra

Meastachán €465,000; réadaithe: €161,000

Ba mar thoradh ar shrianta Covid-19 a bhí an t-easnamh €303,447 i gceist. Cé gur fhan ár bpáirceanna agus spásanna faoin spéir ar oscailt, dúnadh ár n-ionaid cuairteoirí ar dtús de bharr na dianghlasála agus cuireadh teorainn leis an líon daoine a ceadaíodh isteach sna hionaid nuair a d’oscail siad arís. Bhí tionchar aige sin ar fháltais maidir le táillí iontrála.

4.2 Fáltais bhreise is iníoctha leis an Státchiste

	2021	2020
	€000	€000
Iarmhéid ag an 1 Eanáir	—	—
Aisíocaíochtaí faoi Chlár Infheistíochta um Thithíocht Shóisialta (CITS) na nÚdarás Áitiúil	503	3,423
Ranníocaíochtaí pinsin an Bhoird um Thionóntachtaí Cónaithe	193	91
Aisíocaíochtaí	61	—
Fuascailt tionscadal arna maoiniú faoin Scéim Cúnaimh Caipitil Tithíochta Deonaí	10	—
Léas imeall trá	—	3,066
Aisghabhálacha faoin Acht um Réiteach Piríte, 2013	—	2,330
Suim a aistríodh chuig an Státchiste	(767)	(8,910)
Iarmhéid ag an 31 Nollaig	**—**	**—**

Nóta 5 Soláthar Foirne agus Luach Saothair

5.1 Líon na bhFostaithe

Coibhéisí lánaimseartha	**2021**	**2020**
Líon na foirne ag deireadh na bliana		
Roinn	1,366	1,207
Suirbhéireacht Ordanáis Éireann	213	220
An Ghníomhaireacht Bainistíochta Rialtais Áitiúil	102	104
An Bord Pleanála	180	184
An Bord um Thionóntachtaí Cónaithe	89	89
An Ghníomhaireacht um Thithíocht agus Pobail Inbhuanaithe	118	111
An Ghníomhaireacht Airgeadais do Thithe	15	15
Oifig an Rialálaí Pleanála	24	21
An Ghníomhaireacht Forbartha Talún	54	39
An Chomhairle Oidhreachta	19	13
Uiscebhealaí Éireann	344	333
Iomlán	**2,524**	**2,336**

5.2 Pá – Roinn

	2021	**2020**
	€000	**€000**
Pá	71,534	66,516
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	474	721
Liúntais eile	1,718	1,711
Ragobair	1,075	1,028
ÁSPC an Fhostóra	6,259	5,613
Pá iomlán	**81,060**	**75,589**

5.2 Pá – gníomhaireachtaí

	2021	**2020**
	€000	**€000**
Pá	59,831	54,652
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	90	87
Liúntais eile	994	937
Ragobair	1,008	695
ÁSPC an Fhostóra	5,589	4,966
Pá iomlán	**67,512**	**61,337**

5.3 Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre – Roinn [a]

	Líon na bhfaighteoirí	Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó	An íocaíocht aonair is airde	
			2021	2020
			€	€
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	211	15	22,002	27,290
Liúntais eile	187	79	28,676	28,134
Ragobair	238	28	32,613	31,120
Luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin	208	77	40,805	48,159

Nóta [a] Baineann na sonraí pá, liúntas agus luach saothair eile atá thuas leis na baill foirne de chuid na Roinne a íoctar go díreach ón Vóta faoi chláir A go F.

5.3 Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre — gníomhaireachtaí

	Líon na bhfaighteoirí	Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó	An íocaíocht aonair is airde	
			2021	2020
			€	€
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	37	2	17,960	23,325
Liúntais eile	295	26	15,680	15,556
Ragobair	296	26	23,614	30,663
Luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin	203	67	13,276	25,014

5.4 Socruithe eile luach saothair

Rinneadh ocht státseirbhíseach déag atá ar scor agus atá ag fáil pinsean státseirbhíse a fhostú arís ar bhonn táille ar chostas iomlán €79,448. Bhí na híocaíochtaí a rinneadh ag teacht le prionsabail an Achta um Pinsin na Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile), 2012.

Áirítear sa chuntas seo caiteachas €192,695 i ndáil le triúr oifigeach a bhí ag fónamh lasmuigh den Roinn ar feadh na bliana 2021 ar fad nó cuid di agus arbh í an Roinn a d'íoc a gcuid tuarastail leo.

5.5 Ró-íocaíochtaí párolla

ag an 31 Nollaig	Líon na bhfaighteoirí	2021 €	2020 €
Ró-íocaíochtaí	39	133,688	69,799
Pleananna aisghabhála i bhfeidhm	14	30,628	20,422

Aistríodh duine amháin chuig an Roinn sa bhliain lenar bhain ró-íocaíocht dar luach €236.

5.6 Tuarastal an Oifigigh Cuntasaíochta

Amhail an 31 Nollaig 2021 b'ionann olltuarastal bliantúil an Oifigigh Cuntasaíochta agus €213,859 (b'ionann é agus €211,742 amhail an 31 Nollaig 2020).

Nóta 6 Ilghnéitheach

6.1 Coistí, coimisiúin agus fiosrúcháin speisialta

	Bliain an cheapacháin	Caiteachas carnach go dtí deireadh na bliana 2021	2021	2020
		€000	€000	€000
Binse fiosrúcháin maidir le cúrsaí áirithe pleanála agus íocaíochtaí [a]	1997	141,301	658	4,322

Nóta [a] Beidh íocaíochtaí breise i gceist a bhaineann leis an mBinse. Ní féidir costais dheiridh a shuí ag an bpointe seo toisc go bhfuiltear ag fanacht le cinneadh ar na costais dlí tríú páirtí maidir leis an tréimhse ó 2002. Ar bhonn mheastachán agus chaiteachas an Bhinse go deireadh 2021, d'fhéadfadh costais bhreise tuairim is €5 mhilliún teacht chun cinn, a bhainfidh go príomha le hionadaíocht dlí tríú páirtí.

6.2 Costais chúitimh agus dlí

Íocaíochtaí/costais a d'íoc an Oifig sa bhliain [a, b]

	Éilimh arna ndéanamh ag:			Iomlán	Iomlán
	fostaithe	**daoine den phobal**	**Fíneálacha AE**	**2021**	**2020**
Líon na gcásanna	3	21	1	25	14
	€000	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**
Costais dlí na Roinne í féin	—	—	—	—	49
Fíneálacha AE [c]	—	—	5,476	5,476	7,745
Íocaíochtaí a rinne an Roinn/a rinneadh thar a ceann					
Cúiteamh	7	81	—	88	529
Costais dlí	6	609	—	615	283
Costais dlí eile	—	13	—	13	—
Iomlán	**13**	**703**	**5,476**	**6,192**	**8,606**

Nótaí

[a] Ag an 31 Nollaig 2021, bhí na héilimh seo a leanas gan íoc

- Díobháil phearsanta: 4 (2020:2)
- Éilimh eile: 1 (2020: 1)
- Fíneálacha AE: 1 (2020: 1)

[b] Ag an 31 Nollaig 2021, tá creidiúnaithe dlite eile curtha ar áireamh ag an Roinn. Is é €244,600 (2020: Nialas) iomlán na gcostas dlí gan íoc atá dlite don Ghníomhaireacht um Éilimh ar an Stát.

[c] D'íoc an Roinn dhá thráthchuid d'fhíneálacha laethúla arbh ionann iad agus €5.476 milliún in 2021. Baineann na fíneálacha le breithiúnas ó Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh i gCás C-261/18 - An Coimisiún v Éire (Feirm Ghaoithe Dharaidh Braoin), agus tá siad ag teacht le cead ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Tá an Roinn ag obair go dlúth leis an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide agus leis an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe maidir leis an mbreithiúnas a réiteach agus na fíneálacha laethúla a íoc.

Costais charnacha na gcásanna a tugadh chun críche in 2021

	Éilimh arna ndéanamh ag:		Iomlán
	fostaithe	**daoine den phobal**	
Líon na gcásanna	2	13	15
	€000	**€000**	**€000**
Costais dlí na Roinne í féin	—	212	212
Íocaíochtaí a rinne an Roinn/a rinneadh thar a ceann			
Cúiteamh	2	85	87
Costais dlí	6	194	200
Costais eile	—	40	40
Iomlán	**8**	**531**	**539**

6.3 Ús i ndáil le híocaíochtaí déanacha

	2021	2020
	€	€
Iomlán na n-íocaíochtaí úis agus cúitimh	**10,384**	**13,385**

6.4 Maoiniú ón gCrannchur Náisiúnta

		2021	2021	2020
		Meastachán	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
Míniú ar an bhfotheideal:				
A.9	Áiseanna pobail	500	122	78
A.18	Deontais tithíochta príobháidí	6,121	6,121	5,829
F.3	An Chomhairle Oidhreachta	9,561	9,651	7,394
		16,182	**15,894**	**13,301**

Tá na híocaíochtaí sin á bpáirtmhaoiniú ag an gCrannchur Náisiúnta agus is féidir sonraí a fháil ar láithreán gréasáin na Roinne: https://www.gov.ie/en/collection/129d3-national-lottery-funding/

6.5 Maoiniú ó AE

Áirítear íocaíochtaí maidir le gníomhaíochtaí atá cómhaoinithe ag Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa sa toradh a léirítear i bhfotheideal B.3. Is mar seo a leanas a bhí meastacháin maidir le caiteachas agus na torthaí iarbhír.

		2021	2021	2020
		Meastachán	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
Míniú ar an bhfotheideal:				
B.3	Clár cáilíochta uisce	5,572	3,972	5,472

6.6 Calaois agus calaois amhrasta

Tá an Roinn ar an eolas maidir le calaois líomhnaithe lena mbaineann údarás áitiúil amháin, ar calaois í a bhaineann le híocaíochtaí as seirbhísí uisce a sholáthar. Tá an Garda Síochána i mbun imscrúdaithe ar an gcás sin agus tá an Roinn ag fanacht le toradh an imscrúdaithe a fháil.

6.7 Géilleadh iarchurtha

Tá an géilleadh iarchurtha comhdhéanta de choigilteas €275.8 milliún i gcaiteachais chaipitil sna fotheidil seo a leanas in 2021 a tugadh ar aghaidh go dtí an bhliain 2022.

		€000
A.3	Tithíocht údaráis áitiúil	175,000
A.7	An scéim cúnaimh caipitil	2,900
A.10	Morgáiste go Cíos	1,000
A.14	Tithíocht do dhaoine faoi mhíchumas agus do dhaoine scothaosta	500
A.15	Obair athghiniúna/leasúcháin eastáit	4,200
A.16	Éifeachtúlacht fuinnimh - iarfheistiú	20,500
A.21	Ciste bonneagair	30,500
A.22	Leasúchán piríte agus míoca – airgeadteoranta	700
A.27	Cothabháil/folúis atá beartaithe	12,000
D.9	Athnuachan/athghiniúint uirbeach	25,000
F.8	Athchóiriú, caomhnú agus bainistíocht tailte portaigh	3,500
		275,800

Nóta 7 Iarmhéideanna Ciste

7.1 Cuntas an Chiste Forbartha Uirbí

	2021	2020
	€000	€000
Iarmhéid tosaigh	8,385	14,111
Fáltais	—	—
Caiteachas don bhliain	(1,702)	(5,726)
	6,683	**8,385**

Is ionann an Ciste Forbartha Uirbí agus clár de chuid Chiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa (CFRE) chun tacú le tionscnaimh athghiniúna chomhtháite i lárionaid uirbeacha ainmnithe. Tá an scéim á hoibriú ag tionóil réigiúnacha atá ag bainistiú na n-údarás bainistíochta atá freagrach as caiteachas incháilithe a dhearbhú ar thionscadail fhaofa. Cuireann an Roinn cistí ar fáil (le treoir ón údarás bainistíochta agus faoi réir fhíorú an údaráis bainistíochta) chun údaráis áitiúla a chúiteamh ar bhonn maoinithe chomhfhreagraigh. Rinneadh iarratais ar incháilitheacht faoin gCiste a bhreithniú i mí na Nollag 2015 agus bhí an clár á reáchtáil don tréimhse sin go dtí deireadh 2020. Leanfaidh íocaíochtaí faoin gclár ar aghaidh go dtí na míonna tosaigh den bhliain 2023. Is léiriú é an t-iarmhéid sa Chiste ar réamh-mhaoiniú a chuir CFRE ar fáil go dtí go bhfaighfear éilimh fhíoraithe i leith na dtionscadal lena mbaineann.

7.2 Ciste Éadálacha Imrothlach na Gníomhaireachta Tithíochta

	2021	2020
	€000	€000
Iarmhéid tosaigh	68,460	69,393
Costais neamh-inghnóthaithe [a]	(413)	(983)
Ioncam cíosa	23	50
Iarmhéid deiridh ag an 31 Nollaig	**68,070**	**68,460**

Nóta [a] Costais áirithe a thabhaigh an Ghníomhaireacht Tithíochta (GT) amhail costais dlí agus costais ghairmiúla chomh maith le costais chun tithíocht a fháil, níl siad inghnóthaithe agus, dá bhrí sin, laghdaíonn siad iarmhéid foriomlán an Chiste. Is ionann figiúr na gcostas neamh-inghnóthaithe in 2021 agus €412,607.

Bunaíodh Ciste Éadálacha na Gníomhaireachta Tithíochta, arb ionann é agus ciste imrothlach, le héifeacht ón 1 Eanáir 2017, agus é mar chuspóir aige tuairim is 1,600 aonad a fháil mar éadáil i gcaitheamh na tréimhse go dtí 2021 chun iad a úsáid i gcomhair tithíocht shóisialta. Sa tréimhse ó cuireadh tús leis an gciste sa bhliain 2017 go deireadh na bliana 2021, tá 868 réadmhaoin faighte mar éadáil ag an nGníomhaireacht Tithíochta. Tá an Ghníomhaireacht Tithíochta ag úsáid an chiste sin chun réadmhaoine folmha a fháil mar éadáil ó bhainc, ó infheisteoirí agus ón margadh oscailte (le haghaidh réadmhaoine Tús Áite don Tithíocht go príomha) i limistéir a bhfuil ardleibhéal éilimh ar thithíocht shóisialta iontu. Tríd an méid sin a dhéanamh, tá an Ghníomhaireacht Tithíochta ag obair i ndlúthchomhairle le húdaráis áitiúla chun a chinntiú nach gceannaítear réadmhaoine oiriúnacha ach amháin i limistéir a bhfuil éileamh ar thithíocht shóisialta iontu. Díolann an Ghníomhaireacht Tithíochta na tithe, ar a gcostas, le comhlachtaí tithíochta ceadaithe chun an ciste a athlíonadh. Nuair a bheidh an clár tugtha chun críche, déanfaidh an Ghníomhaireacht Tithíochta aon iarmhéid deiridh den Chiste a aisíoc leis an Roinn.

Cé nár éirigh le ciste Éadálacha na Gníomhaireachta Tithíochta an sprioc 1,600 aonad a bhaint amach, de bharr dálaí margaidh den chuid is mó, éascaíodh 1,490 teach a fháil i gcomhair tithíocht shóisialta ó 2016 go 2021 [a] toisc gurbh ann do chiste Éadálacha na Gníomhaireachta Tithíochta agus d'fhoireann fáltais na Gníomhaireachta Tithíochta a bhaineann leis an gciste. Amhail deireadh R4 2021, fuarthas 868 [b] réadmhaoin trí chiste Éadálacha na Gníomhaireachta Tithíochta a úsáid. Cuireadh 52 réadmhaoin eile ar fáil faoi chlár chiste Éadálacha na Gníomhaireachta Tithíochta ach cheannaigh údaráis áitiúla go díreach iad in 2019/2020, agus maoiniú caipitil tríd an gClár Infheistíochta Caipitil um Thithíocht Shóisialta á úsáid.

Thug an Ghníomhaireacht Tithíochta fáil 572 réadmhaoin mar éadáil chun críche agus í ag gníomhú thar ceann na n-údarás áitiúil.

Nótaí [a] Chuir an Roinn síolchistiú ar fáil sa bhliain 2016 sular bunaíodh an ciste go foirmiúil.

[b] Tháinig saincheist chun cinn le dhá cheann de na réadmhaoine a fuarthas, mar sin díoladh ar an margadh oscailte ina dhiaidh sin iad agus níor úsáideadh iad i gcomhair tithíocht shóisialta.

Aguisín A Cuntais comhlachtaí agus cistí atá faoi choimirce na Roinne Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta

Is liosta atá sa tábla seo a leanas de na comhlachtaí agus na cistí atá faoi choimirce na Roinne in 2021 agus ar ina leith atá oibleagáid ar an Roinn na ráitis airgeadais a chur i láthair. Léirítear ann, amhail deireadh mhí an Mhárta 2022, an tréimhse lena mbaineann na ráitis airgeadais iniúchta dheireanacha agus an dáta a cuireadh faoi bhráid an Oireachtais iad.

Comhlacht/Ciste Roinne	An tréimhse chuntasaíochta dheireanach	Dáta na tuarascála iniúchóireachta	An dáta a fuair an tAire/ Roinn í	An dáta a cuireadh faoi bhráid an Oireachtais í
An Bord Pleanála	2020	30 Meitheamh 2021	30 Meitheamh 2021	14 Nollaig 2021
Ervia agus Líonraí Gáis Éireann	2020	30 Márta 2021	20 Bealtaine 2021	23 Iúil 2021
An Ghníomhaireacht Airgeadais do Thithe	2020	25 Márta 2021	6 Iúil 2021	13 Iúil 2021
An Ghníomhaireacht um Thithíocht agus Pobail Inbhuanaithe [a]	2020	7 Nollaig 2021	18 Feabhra 2022	21 Aibreán 2022
Uisce Éireann	2020	30 Márta 2021	20 Bealtaine 2021	13 Meán Fómhair 2021
An Ciste Rialtais Áitiúil	2020	26 Samhain 2021	26 Samhain 2021	10 Nollaig 2021
An Ghníomhaireacht Bainistíochta Rialtais Áitiúil	2020	28 Bealtaine 2021	16 Iúil 2021	22 Iúil 2021
An Bord um Thionóntachtaí Cónaithe	2020	15 Meitheamh 2021	30 Meitheamh 2021	13 Meán Fómhair 2021
Suirbhéireacht Ordanáis Éireann	2020	13 Nollaig 2021	15 Feabhra 2022	4 Márta 2022
Oifig an Rialálaí Pleanála	2020	11 Meitheamh 2021	30 Meitheamh 2021	30 Iúil 2021
An Ghníomhaireacht Forbartha Talún (LDA)	2020	17 Meitheamh 2021	18 Meitheamh 2021	20 Eanáir 2022
An Chomhairle Oidhreachta	2020	29 Meán Fómhair 2021	14 Deireadh Fómhair 2021	2 Feabhra 2022
Uiscebhealaí Éireann	2020	14 Nollaig 2021	—	—

Nóta [a] Áirítear air seo an Bord um Réiteach Piríte